

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

Datum izida: 30. januar 2019

Kazalo:

Urednikova stran	3	Iz velikolaškega okraja – Lintverni	24
Občinske strani	4	Dediščina	25
Predstavitev svetnikov v mandatu 2018–2022	4	Sporočilo poprtnika je: deliti z drugimi	25
Povzetek 1. redne (konstitutivne) seje	5	Ceste pri nas nekdaj in danes	27
Prednovoletno srečanje z županom	6	Društva	28
Zahvala gasilcem ob požaru v Četežu	7	Največja razstava jaslic	28
Podelitev nazivov Branju prijazna občina v Velikih Laščah	8	3. državno ocenjevanje kruha	30
Božično novoletni koncert 2018	10	Praznični dogodki v Robu	31
Šola in vrtec	12	Prednovoletno srečanje dijakov UTŽO Vel. Lašče	32
Prednovoletne dejavnosti na OŠ Primoža Trubarja	12	Aktivnosti društva Zarja spominov	33
Božično-novoletni koncert v glasbeni šoli	13	Pred- in ponovoletni dnevi upokojencev	32
Kultura	14	40 let uspešnega dela	35
Ta veseli dan kulture	14	Šport	36
O smislu življenja, veselja in sploh vsega	16	Razvedrilo	37
Mini Castra	17	Zdravje	38
Velik uspeh likovnic KUD Marij Kogoj	18	Novosti za uporabnike zdravstvenih storitev v ZD Ribnica	38
Izid knjige Študentski dnevi	19	Podjetništvo	40
Knjižnica – novosti na policah	20	Oglasi	42
Dogodki	22	Zahvale	45
Koledovanje v župniji Velike Lašče	23		
Predstavitev dela in osebnosti dr. Alojzija Šuštarja	23		

Letnik 25, številka 1, 30. januar 2019. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.590 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.

Odgovorni urednik: Gorazd Milavec. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Andrej Vidmar, Mojca Šilc, Angelca Petrič. **Lektoriranje:** Ema Sevšek (razen že oblikovanih prispevkov). **Prelom:** Luart, d. o. o.

Tisk: Luart, d. o. o. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si.

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 2536-4022

**Naslednja Trobla izide 27. marca 2019,
prispevke je treba oddati do 13. marca 2019.**

Fotografija na naslovnici: Boštjan Podlogar

NOVOLETNE OBLJUBE

Dobrodošli v novem letu. Malo za zanimivost sem po spletu našel, kaj se je zgodilo pred 100 leti. Leta 1919 so bile ustanovljene tovarna Unior, Citroen, Columbia Pictures, Bentley. Izvedel sem, da je Ivan Tavčar napisal Visoško kroniko, da je bila v Versajski palači v Parizu podpisana mirovna pogodba s 14 točkami. Ena izmed teh je bila tudi pravica do samoodločbe, ki so jo med prvimi izkoristili Prekmurci, ki so se po 900 letih madžarske prevlade odločili, da bodo postali del slovenskega ozemlja (takrat SHS).

Kaj pa letos? Se bo kripto denar dvignil, bodo krediti postali cenejši, bodo begunci ponovno zavzeli Evropo, se bo odstotek zaposlenih v Sloveniji še dvigoval, bomo imeli kakega prvaka v športu, bo politika našla skupno pot, bomo gradili drugi tir? Koliko skrbi za našo malo Slovenijo. Bomo zmogli prenesti toliko informacij ali sprejeti vsa nova dejstva?

Mene pa kot malega človeka zanimajo bolj želje, ideje ali razmišljanja, ki jih lahko opravi jaz. Katere cilje sem si zadal sam, ali so uresničljivi, jih bom izpeljal?

Pravijo, da je prav in odgovorno, da si naredimo seznam želja in prilagodimo naša vedenja, da bomo cilj lažje dosegli. To je tako, kot mora direktor voditi podjetje, župan občino ali predsednik državo.

Cilji naj bodo realni; če so vezani na daljše obdobje, si jih razdelimo na več delov, predvsem pa se jih držimo.

Disciplina in vztrajnost sledenju svojim obljubam sta naš največji izziv. Zelo zagrizeni smo ob začetku leta, ko smo si zadali letošnje obljube. Toda realnost nam pokaže, da nam volja zelo hitro poide in kar naenkrat najdemo kup izgovorov, da se svojim ciljem lažje izognemo. Zato jih je dobro napisati, da jih vidijo tudi drugi družinski člani. Tako nas napisi opominjajo, družinski člani pa nas opozarjajo in opogumljajo. Sam sodim, na kar nisem nič ponosen, v to drugo skupino. Ko se moja dekleta odločijo, da bodo imela sadni, zelenjavni dan ali dan brez sladkorja, se jaz spomnim, da bom ob ogledu nogometne evropske tekme pojedel celo škatlico sladoleada. Bravo, jaz!

Leto je torej novo, letnica je nova. Čestitam vsem tistim, ki se že dolgo držite discipline, se izobražujete, ste aktivni osebno in družbeno. Kako torej naprej? Saj vem, da bo leto kot vsako. Prišla bo zima (s tem mislim, da bo, upam, zapadel sneg; ko to pišem, je okolica še vsa zelena), za njo pomlad, poletje, prišel bo zaključek letošnjega šolskega leta, počitnice ...

To vsi vemo, toda kaj bo za nas osebno novo? Kaj si želimo, česa bi se radi naučili, kako lahko poskrbimo za dodatno veselje? Bo to povečana športna aktivnost, skrb za zdravje, okolje, bomo v službi naredili korak naprej, bomo prosili, ali lahko odidemo na izobraževanje, našli izziv v menjavi službe? Spremembe morajo biti!

Pokojni novinar Jože Hudeček je dejal, da je sreča srečati človeka, da je sreča, da je sam po vsakem srečanju s človekom nekaj novega prejel in postal drugačen.

Res je lepo, ko se zavemo, da imamo neverjetno srečo, da smo ta trenutek v tem prostoru tu in da živimo skupaj v sožitju. Da pa se istočasno zavemo sveta okoli sebe in da vendarle ne počnemo, kar se nam zahoče. Zgolj pasivno gledanje na okolico nas bo velikokrat naredilo nekomunikativne, nesocialne. Zakaj bi zapravljali svoje tako kratko življenje, ko pa je človek bazen, v katerega gre nešteto litrov znanja, veselja ali iskrice duha za drugega?

Izkoristimo ga, da nam bo lepo, da se bomo veselili že vsakega jutra, ko se zbudimo. Nasmejmo se in živimo.

V tej Trobli boste prebrali tudi razpis za novega urednika. Mojega dvoletnega obdobja je konec in moram si priznati, da sem v tem času osebno zelo napredoval in da se je moja odgovornost do družbe še povečala. Upam, da ste zaznali – kar sem slišal tudi od vas –, da so vam bile v večini spremembe všeč. Da je bila moja usmeritev, da bi vas navdušil za življenje, v katerem moramo komunicirati, se spoštovati, si pomagati, odpuščati, pravilna. Da sem vodil uredniško politiko, v kateri sem vas nagovarjal, da so članki usmerjeni v sodelovanje, v pohvale, da nas zbližujejo, in spodbujal k objavi dobrih del in dejanj, ki dvigujejo kakovost življenja v naši občini.

Vem, da bi kdo rad prebral tudi kako bridko ali kritično vest. Se strinjam, da vse ni bilo tako lepo, kot bi mogoče ob vseh okoliščinah lahko bilo. Pa kar takoj odgovarjam, da si rumenega tiska nisem želel. Sam sem mnenja, da dejanja in zgledi na dolgi rok veljajo in naredijo veliko več kot besede.

Nekatere teme pa se tudi niso prijele, kot npr. objave rojstev ali obletnice porok. Pogrešam kmetijske novice in mogoče kakšnega strokovnjaka s področja ekonomije, pokojninske ali zdravstvene reforme. Zato nagovarjam pisce, da nam pošljete članke tudi s teh področjih, saj bi nas osebno lahko zanimali ali nam pomagali.

Kako naprej? Tako kot vi, si moram tudi jaz zadati cilj. Ali boste v tem uvodniku vsi tisti, ki že imate kak cilj, našli spodbudo, in drugi, ki se še niste odločili za spremembo, opogumili?

Kaj je oz. bo za vas nova odločitev pomenila? Se vam je kakovost življenja dvignila, ste postali boljši, odločnejši, bolj učeni, zadovoljnejši? Boste drugi v tem videli izziv? Na tako vprašanje si morate oz. moramo odgovoriti sami.

Sporočam pa vam, da okolica to vidi in vas spremlja. Vaš odraz, ki ga imate do sebe, je tudi odraz družbe do vas. Pravijo, da je vsak kovač svoje sreče.

Jaz sem se odločil. Pa vi?

Vaš urednik Gorazd Milavec

PREDSTAVITEV OBČINSKIH SVETNIKOV V MANDATU OD 2018 DO 2022

POLONA CVELBAR

Do upokojitve sem delala v Leku kot vodja projektov. Dobro sem seznanjena s problemi občanov, saj sem že več mandatov občinska svetnica. Sem tudi lokalna turistična vodnica z vsemi štirimi licencami in večletnim vodenjem. Poznam področja turizma, gostinstva, podjetništva in probleme starejših občanov.

Sem članica Socialnih demokratov.

LADKA DETERLING

Skoraj vseh 59 let svojega življenja sem preživela v naših krajih. Sem mama treh odraslih otrok in babica dvema vnukoma. Zaposlena sem na Državnem odvetništvu v Ljubljani kot referentka analitičarka. Dolga leta sem članica Slovenske demokratske stranke in s te liste sem že četrti mandat izvoljena v občinski svet. Vedno mi je bila blizu

kultura. Že 40 let sem zborovodkinja mešanega pevskega zbora župnije Velike Lašče. Sem članica Karitas, saj mi veliko pomenijo bližnji, ki so v stiski. Rada berem in delam na vrtu. Najraje pa sem babica.

TATJANA DEVJAK

Sem univerzitetna profesorica na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Devetnajst let sem tudi poučevala na osnovni šoli v Velikih Laščah. Kot podžupanja Občine Velike Lašče sem dvajset let soustvarjala področje družbenih dejavnosti, šolstva, zdravstva, športa in socialnega področja. Mislim, da ima občina zaradi svojih naravnih,

kulturno-zgodovinskih in geografskih danosti vse možnosti, da se razvije in postavi ob bok razvitim občinam osrednje slovenske regije.

KATARINA GAČNIK

Sem študentka magistrskega študija španščine in sociologije. Aktivno poučujem španščino otroke in odrasle na več jezikovnih šolah. Sem predsednica KUD Marij Kogoj Turjak. Moj hobi je glasba; pojem in igram kitaro v narodno zabavnem ansamblu. Izobražujem se tudi v glasbeni šoli, smer petje in bariton. Poročena sem skoraj

pet let, z možem pričakujemo prvega otroka. V svetu želim podpreti in snovati odgovorne in napredne projekte za našo občino in s tem upravičiti zaupane glasove volivcev.

MATJAŽ GRUDEN

Sem univ. dipl. inž. geodezije. Zaposlen sem kot informatik v zasebni družbi.

Sem predsednik KUD Primož Trubar Velike Lašče in Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar. Pri vodenju občine zagovarjam spremembo načina dela v obliki projektnega vodenja in sodelovanja

vseh, ki kaj znamo in vemo, ne glede na politično ali svetovnonazorsko pripadnost.

MATJAŽ HOČEVAR

Po izobrazbi sem avtomehanik-strojnik, opravljam delo kontrolorja motornih vozil na tehničnih pregledih. Sem aktivni operativni gasilec, član UO v PGD Velike Lašče ter član tehnične komisije GZ Velike Lašče. Igram mali nogomet v občinski ligi. Kandidiral sem tudi za župana občine. Kot svetnik se bom zavzemal za skupno sodelovanje vseh v svetu ter za hitrejši napredek in razvoj naše občine.

PETER INDIHAR

Sem, inženir kmetijstva, zaposlen na KGZS Kmetijski zavod Ljubljana kot kmetijski svetovalec za občini Velike Lašče in Dobropolje. Aktivno delujem kot tajnik v Govedorejskem in Konjerejskem društvu Velike Lašče ter sodelujem z Društvom podeželske mladine Velike Lašče in Društvom podeželskih žena Velike Lašče.

Prizadevam si, da bi mladi ostajali doma kot mladi prevzemniki kmetij, obrtniki, podjetniki in s tem prispevali k razvoju domačih krajev. Kot član Kmetijske zadruge Velike Lašče poskušam prispevati k oživiljanju osnovnih načel zadrugištva.

JAKOB JAKLIČ (RADO)

Večina ljudi me pozna kot Barona z bencinskega servisa, kjer sem tudi zaposlen. Poznam veliko občanov, rad sem med ljudmi. Že 28 let sem ključar naše podružnične cerkve sv. Jerneja, svetnik v občinskem svetu pa sem od leta 2006. Svoje znanje sem vložil in ga tudi pridobil z udejstvovanjem pri komunalni ureditvi naše občine. Bil sem

ustanovni član OO SDS Velike Lašče in sem temu zvest še danes. Moj cilj in vizija sta, da delam v dobro vseh ljudi in za ljudi.

SREČKO KNAFELC

Kot upok. graf. inženir živim v Krvavi Peči, kjer se trudim razgibati življenje s kulturnimi dejavnostmi ter vas in njeno okolico približati individualnemu turizmu. Temu služi Lojzov teater, pri meni odprto postajališče za avtodome ter vsa naravna in kulturna dedišina v vasi in njeni okolici. Poleg kulture in

turizma bo moje prihodnje delovanje usmerjeno v medgeneracijsko sodelovanje in ustvarjanje pogojev za starosti prijazno življenje.

MATEJ RUPAR

Rad bi se zahvalil vsem volivcem, še posebej tistim, ki ste me podprli. Po izobrazbi sem strojni tehnik, življenjske izkušnje sem nabiral na več različnih delovnih mestih, trenutno na Žalah. Sem aktivni operativni gasilec in član UO v PGD Rob. Prosti čas preživljam s konji, zadnje pol leta pa najraje z našim

novim družinskim članom Leonom. Kot svetnik se bom zavzemal za pošteno in napredno delo.

RUDOLF RUPAR

Sem elektrotehnik, iskalec zaposlitve, pred tem samostojni podjetnik s težko gradbeno mehanizacijo. Politično aktiven kot predsednik OO NSi Velike Lašče ter predsednik NO društva Kulturni most (Švica).

Sem poveljnik Gasilske zveze Velike Lašče in sodnik porotnik, veteran vojne

za Slovenijo ter član strelskega društva. Opravljal sem razne funkcije v prejšnjih sestavah OS kot predsednik štirih odborov. Ukvarjam se z gojenjem rib ter damjakov in pridelavo oljčnega olja.

ANTON ZAKRAJŠEK

Vesel bom, če bo novo vodstvo občine nadaljevalo že začete projekte oziroma programe, ki bodo zagotavljali naš nadaljnji razvoj. Naj jih nekaj naštejemo: izgradnja večnamenskega objekta na Turjaku za potrebe predšolske in šolske vzgoje, povečanje šolske kuhinje na centralni šoli, dokončanje komunalne

ureditve poslovne cone pri Turjaku, razširitev objekta sušilnice sadja, nabava dodatnega vozila za PGD Karlovica in PGD Dvorska vas-Mala Slevica, na državni cesti je potrebno urediti mini krožišče na Turjaku in sanacija križišča na Rašici, pločnik v Prilesju ...

POVZETEK 1. REDNE – KONSTITUTIVNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE VELIKE LAŠČE

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v ponedeljek, 10. decembra 2018, sestal na 1. redni – konstitutivni seji. V skladu z 9. členom Poslovnika Občine Velike Lašče je sejo vodila Polona Cvelbar, najstarejša članica občinskega sveta.

Predsednica občinske volilne komisije Natja Lavrič je poročala o izidu volitev v občinski svet in volitev župana.

Člani občinskega sveta so podali predloge za mandatno komisijo, ki je sestavljena iz treh članov. Njena naloga je, da pregleda mandate članov občinskega sveta in jih predlaga članom občinskega sveta v potrditev ter ugotovi izvolitev župana. Prvi predlog je bil sestavljen iz naslednjih članov: Matjaž Hočevar, Peter Indihar in Rudolf Rupar; drugi predlog pa Ladka Deterding, Matjaž Hočevar in Peter Indihar. Sledilo je glasovanje svetnikov o prvem predlogu; ta je bil sprejet z devetimi glasovi za. Ker je prvi predlog dobil potrebno večino, se o drugem predlogu ni glasovalo.

Polona Cvelbar je sejo prekinila za nekaj trenutkov, da je mandatna komisija pregledala mandate članov občinskega sveta. Nato je Matjaž Hočevar kot član mandatne komisije poročal o mandatih članov občinskega sveta in jih predlagal občinskemu svetu v potrditev. Člani občinskega sveta so mandate članov občinskega sveta soglasno potrdili.

V nadaljevanju so člani občinskega sveta ugotovili izvolitev župana Tadeja Malovrha.

Sledil je kratek nagovor novoizvoljenega župana Tadeja Malovrha članom občinskega sveta.

Povedal je, da kot novoizvoljeni župan prevzema veliko odgovornost. Slednje velja tudi za svetnike. Izrazil je željo, da se med seboj ne glede na strankarsko pripadnost spoštujejo in sodelujejo za dosego skupnih ciljev. Poudaril je, da ni prostora za egoizem. Povedal je, da bo uvedel kolegij župana kot nekakšen manj formalen del. S strani svetnikov si je želel kreativnosti. Opozoril jih je, naj se držijo obljub, ki so jih dali volivcem pred volitvami. Prosil jih je za odzivnost. Obljubil je, da se bo poskušal držati zastavljene vizije oz. plana dela. Kot je povedal, je obljubljal stvari, ki so mogoče, a te so mogoče le s sodelovanjem svetnikov. Na kolegijih župana bodo o zadevah razpravljali in jih uskladili, da jih bodo potem na seji sprejeli. Poudaril je, da biti izvoljen kot svetnik in župan pomeni, da ljudje od tebe pričakujejo malo več. Gre za odgovornost, ki bi se je morali zavedati in se temu primerno obnašati. Še enkrat je zaželel dobro sodelovanje vsem in skorajšnje snidenje na naslednji seji.

Seja se je zaključila z imenovanjem stalne komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Polona Cvelbar je svetnikom povedala, da sta bila tudi za stalno komisijo podana dva predloga. Prvi v sestavi Matjaž Hočevar, Peter Indihar in Rudolf Rupar. Drugi predlog pa Ladka Deterding, Matjaž Hočevar in Peter Indihar. Z večino glasov so svetniki sprejeli prvi predlog.

Tanja Uršič, občinska uprava

PREDNOVOLETNO SREČANJE Z ŽUPANOM

Kot običajno je tudi letos župan Občine Velike Lašče, tokrat prvič dr. Tadej Malovrh, povabil na sprejem predstavnike različnih društev in javnih zavodov, ki delujejo na našem območju.

Namen srečanja je bil predvsem pogovor o aktualni tematiki in medsebojnem sodelovanju ter načrtih za prihodnost.

Angelca Petrič, občinska uprava

Občina Velike Lašče in KUD Primož Trubar Velike Lašče
vas vabita

*na prireditev
ob slovenskem kulturnem prazniku.*

**Levstikov dom v Velikih Laščah,
8. februar 2019, ob 19. uri.**

Program bodo oblikovali:
Člani KUD Primož Trubar Vel. Lašče,
Učenci OŠ Primoža Trubarja Vel. Lašče,
Učenci GŠ Ribnica, oddelka Vel. Lašče.

GLASBENA ŠOLA RIBNICA

URADNO GLASILO

Občine Velike Lašče

Številka 1/19, 30. januar 2019

1. SKLEP o imenovanju komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja _____	2
2. JAVNI RAZPIS za izbiro odgovornega urednika občinskega glasila _____	2

OBJAVE V URADNEM LISTU REPUBLIKE SLOVENIJE

SKLEP o začasnem financiranju proračuna Občine Velike Lašče v obdobju januar – marec 2019 (Uradni list RS, št. 82/18)

ODLOK o spremembah in dopolnitvah Odloka o podrobnem občinskem prostorskem načrtu za območje VP 25/1 Ločica – območje za proizvodne dejavnosti – 4 (Uradni list RS, št. 3/19)

ODLOK o spremembi Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Velike Lašče (Uradni list RS, št. 3/19)

Na podlagi 24. člena Statuta Občine Velike Lašče (Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 2/06 UPB, 6/13) je Občinski svet Občine Velike Lašče na 1. redni seji, dne 10. decembra 2018 sprejel

**SKLEP O IMENOVANJU
KOMISIJE ZA MANDATNA VPRAŠANJA,
VOLITVE IN IMENOVANJA**

V komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja se imenujejo:

- Matjaž Hočevar,
- Peter Indihar,
- Rudolf Rupar.

Številka: 0301-0028/2018-01
Velike Lašče, dne 10. decembra 2018

Župan Občine Velike Lašče
Tadej Malovrh, l.r

Na podlagi 18. in 19. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16) in 10. člena Odloka o izdajanju občinskega glasila Občine Velike Lašče (Uradno glasilo občine Velike Lašče, št. 1/11) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja

**JAVNI RAZPIS ZA IZBIRO ODGOVORNEGA
UREDNIKA OBČINSKEGA GLASILA**

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- je občan občine Velike Lašče;
- ni predstavnik politične stranke ali liste na lokalnem nivoju;
- ima vsaj VI. stopnjo izobrazbe;
- splošne pogoje za odgovornega urednika, opredeljene v 19. členu Zakonu o medijih.

Mandatna doba izbranega odgovornega urednika je enaka mandatni dobi članov občinskega sveta, ki se izteče po lokalnih volitvah v letu 2022 oz. traja do imenovanja novega odgovornega urednika.

Kandidati naj v prijavi na razpis poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev in navedbe referenc zlasti s področja medijev priložijo tudi svoje poglede na zasnovo glasila, ki naj temelji na sprejeti programski zasnovi glasila (objavljena v Uradnem glasilu Občine Velike Lašče, št.: 7/12 in na spletni strani občine: https://www.velikelasce.si/images/stories/obcinski_akti/drugo/programska_zasnova_obcinskega_glasila.pdf).

Prijave na razpis naj kandidati pošljejo do 15. februarja 2019 na naslov: Občina Velike Lašče, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče s pripisom: »Ne odpiraj – razpis za odgovornega urednika.«

Številka: 902-001/2019-3
Velike Lašče, dne 5. januarja 2019

Predsednik Komisije za mandatna
vprašanja, volitve in imenovanja
Matjaž Hočevar, l.r.

ZAHVALA GASILCEM TER VSEM, KI POMAGAJO PRI ODPRAVLJANJU POSLEDIC POŽARA V ČATEŽU

24. novembra 2018 je bil pri nas dan, ki si ga bomo zapomnili za vedno, saj je požar zajel naše kmetijsko-gospodarsko poslopje in vse, kar je bilo v njem. Kljub hitri pomoči gasilcev je nastala ogromna škoda, saj je poslopje pogorelo v celoti, v nas pa se je ustvaril občutek groze, ko lahko v takšnih trenutkih samo nemočno opazuješ, kako ti pred očmi ogenj požira imetje.

Gospodar Jože na pogorišču

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem, ki so in še bodo pomagali pri odpravljanju posledic požara, ki niso majhne, kajti požar je uničil gospodarsko poslopje v celoti.

Posebna zahvala gre vsem gasilcem PGD Velike Lašče, Turjak, Rašica, Golo, Ig, Karlovica, Veliki Osolnik, PGD Dolnje Retje, Dvorska vas-Mala Slevica in Škrlovica, ki so se hitro odzvali in se požrtvovalno spopadli z ognjem ter preprečili še večjo škodo. Hvala sosedom za požrtvovalnost. Hvaležni smo tudi Občini Velike Lašče za finančno pomoč iz občinskega proračuna in organizacijo zbiranja prostovoljnih prispevkov na Božično-novoletnem koncertu ter sosedom za požrtvovalnost.

Izročitev zbranih prostovoljnih prispevkov v prostorih občinske uprave

Še enkrat ISKRENA ZAHVALA vsem, ki ste nam priskočili na pomoč in pokazali svojo nesebično požrtvovalnost ter pomoč sočloveku v nesreči. To pa je tisto, kar vrača vero v ljudi!

Družina Kraševc

HLADEN VETER

Zračna masa se premika,
svoj ples imajo krošnje dreves.
Veter čisti stare liste,
spušča jih na gozdna tla.
Listje v humus se razkrajja,
koreninam hrano daje.

Severovzhodnik prinese snežno odejo,
v soncu se ledeni kristali igrajo.
Zimska idila, čarobne površine,
gozd se znoji, krošnje v belo odene.

JNovak

Naj postane
TRUBARJEVA DOMAČIJA
začetek vajine skupne poti

Trubarjeva domačija,
Rašica 69, 1316 Velike Lašče
www.trubarjeva-domacija.si,
info@trubarjeva-domacija.si, T: +386 1 788 10 06

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

10 OBČIN PREJELO NAZIV BRANJU PRIJAZNA OBČINA PODELITEV NAZIVOV BRANJU PRIJAZNA OBČINA V VELIKIH LAŠČAH

Na Ta veseli dan kulture, 3. decembra 2018, so Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo letos drugič podelili nazive občinam, ki največ prispevajo k bralni pismenost in kulturi. Podelitev je gostila Občina Velike Lašče, ki je certifikat prejela že lansko leto.

Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo RS drugič podelilo nazive občinam, ki največ prispevajo k bralni pismenost in kulturi.

Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije so v prostorih Levstikove dvorane v Velikih Laščah ob zaključku drugega javnega natečaja podelili desetim občinam nazive Branju prijazna občina. Nazive je prejela ena mestna občina, in sicer Mestna občina Celje, ter devet občin, in sicer Brežice, Divača, Dolenjske Toplice, Domžale, Grosuplje, Jesenice, Medvode, Vrhnika in Zreče. Nagrajene občine so ob podelitvi nazivov nagovorili Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic ter ambasadorica projekta Branju prijazna občina, Tatjana Likar, svetovalka za knjižničarstvo na Ministrstvu za kulturo RS, ki je izrazila nadaljnjo podporo projektu, in Jerica Tomšič Lušin, direktorica občinske uprave Velike Lašče.

Vsem nagrajenkam iskrene čestitke!

Javni natečaj Branju prijazna občina je nastal z namenom, da občine spodbudi k aktivnejšemu delovanju v lokalni skupnosti in povezovanju med različnimi organizacijami za izboljšanje bralne pismenosti in bralne kulture. Deset občin, ki so se v letošnjem letu prijavile na natečaj do 30. oktobra 2018, so v svoji vlogi predstavljale dejavnosti lokalne skupnosti na področju branja. Hkrati je bil eden izmed pomembnih pogojev za sodelovanje na natečaju financiranje dejavnosti knjižnic, osrednjih institucij, ki vplivajo na bralne navade in kulturo v družbi. Strokovna komisija je izbrala vseh deset prijavljenih občin, saj so izpolnile vse pogoje natečaja in s svojimi praksami izstopajo tako, da uspešno spodbujajo sodelovanje in vključevanje prebivalcev lokalne skupnosti, da gojijo branje kot temeljno vrednoto družbe.

Ob podelitvi nazivov so se s povezovalko dogodka Carmen L. Oven o branju kot vrednoti pogovarjali Vlasta Nussdorfer, igralka Saša Pavček in urednik Mitja Čander. Vlasta Nussdorfer, Saša Pavček in Mitja Čander so predstavili svoje prve korake in izkušnje z branjem. Ravno z branjem in knjigami so se izoblikovali, našli svoje poslanstvo in poklic in so še vedno neločljivo povezani s knjigami in literaturo. Še posebej so poudarili, kako pomembno je branje in pisanje v otroštvu in kako pomembno je, da knjižnice ponujamo v vsakem kraju dostop do knjig, do znanja, do domišljije, do svobode. Vesna Horžen, predsednica Združenja splošni knjižnic je o delu strokovne komisije in projektu povedala: »Zelo smo veseli, da se je projekt nadaljeval uspešno že drugo leto, naš cilj je namreč, da bi vse občine postale branju prijazne. V splošnih knjižnicah, kjer smo že zaradi narave svojega poslanstva najpomembnejši akterji na področju branja, bralne pismenosti in bralne kulture, smo to pobudo prepoznali kot priložnost, da občine spodbudimo k sistematičnemu pregledu vsega, kar se v njihovem okolju dogaja na področju knjige in branja. Osnovna misel projekta Branju prijazna občina je, da mora pri razvoju bralne pismenosti in bralne kulture sodelovati vsa skupnost, ker je bralna kultura splet idej, vrednot, norm, vsebin, sporočil, ki jih oblikuje lokalna skupnost v vseh svojih pojavnostih, ter pomemben del koncepta človeškega kapitala, ki je povezan s socialnim in ekonomskim uspehom posameznika in družbe.«

Združenje splošnih knjižnic, Vesna Horžen

Foto: Boštjan Podlogar

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT 2018

Na štefanovo je potekal tradicionalni božično-novoletni koncert, namenjen počastitvi dneva samostojnosti in enotnosti.

Dan samostojnosti in enotnosti je za slovensko zgodovino še posebej pomemben, saj so bila na referendumu postavljena izhodišča za nastanek slovenske države. Prebivalci takratne Republike Slovenije so decembra leta 1990 v visokem odstotku izrazili podporo ideji, da Slovenija prične s postopki osamosvajanja.

Prireditev se je začela z Zdravljico, ki jo je izvrstno zapel Mešani pevski zbor župnije Velike Lašče pod vodstvom Ladke Deterding. Večer se je nadaljeval z nastopom Mešanega pevskega zbora Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče. Otroci so s skladbama Himna svobodi in Vrtiljak nastopili pod taktirko Vite Mekinda. Na klavirju jih je spremljal Blaž Podobnik.

Skozi program večera sta nas popeljala Mojca Šilc in Matjaž Gruden, ki sta predstavila nastopajoče ter dobrodelen namen koncerta.

Matjaž Gruden je v nadaljevanju večera k besedi povabil tudi Tadeja Malovrha, novoizvoljenega župana; ta se je z nagovorom kratko predstavil občinstvu.

Mešani pevski zbor Župnije Velike Lašče

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

Mojca Šilc in Matjaž Gruden

Župan dr. Tadej Malovrh

Amadeja Košir

Na dobrodelnem božično-novoletnem koncertu je nastopilo veliko domačih izvajalcev. Amadeja Košir iz Velikih Lašč se je predstavila s priredbama pesmi Božični čas in Sneg je tu. V nadaljevanju smo prisluhnili duetu Blaža in Nejca Podobnika (Po drugi strani). Predstavila sta se z avtorsko glasbo.

Zaključni skupni nastop

Nejc in Blaž Podobnik

Vili Resnik

Ansambel Kvinta

Izmed narodno zabavnih ansamblov je nastopil Ansambel Kvinta. Z domačimi vižami so ogreli dvorano in vlili upanje, da bomo zanje še slišali.

Posebno vzdušje je pričaral Vili Resnik. Občinstvo je zabaval z narodno zabavnimi in zabavnimi skladbami. Poslušalci so ga nagradili z bučnim aplavzom, saj je Vili pevec, ki z lahkoto prehaja med različnimi glasbenimi zvrstmi. Navdušil je ne samo starejše, ampak tudi mlajše občinstvo ter poskrbel za humorne vložke.

Klapa Gallus

V sklepnem delu koncerta je nastopila Klapa Gallus. Z nežnimi melodijami so pričarali praznično vzdušje in naredili velik vtis na občinstvo.

Koncert se je zaključil s pesmijo Na božično noč. Zapel jo je Vili Resnik ob klavirski spremljavi Blaža Podobnika. Na odru so se jima pridružili še drugi nastopajoči in župan, ki je dokazal, da mu petje ni tuje.

Zahvala vsem, ki ste s prostovoljnimi prispevki pomagali, da bo družina Kraševc še hitreje odpravila posledice požara. Zbranih 2.471,78 evrov je družina že prejela.

Nika Perovšek in Angelca Petrič, občinska uprava
Foto: Boštjan Podlogar

PREDNOVOLETNE DEJAVNOSTI NA OSNOVNI ŠOLI PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE

Na naši šoli je vsako leto zanimiv prav vsak mesec v šolskem letu, december pa je poseben v dejavnostih, pričakovanjih, občutkih ...

Šolsko delo in tekmovanja se, ne glede na datum, odvijajo po planu in tako smo v tem mesecu obiskali Slovenski šolski muzej, poslušali zdravstvene vsebine, obiskali spominske sobe v Levstikovem domu, uživali v kinopredstavah, plesali in se veselili samopostrežne malice, tekmovali v Razvedrilni matematiki, znanju iz astronomije in se potegovali za Cankarjevo priznanje. Je pa naš, šolski december, poseben po medgeneracijskem tehniškem dnevu, ki ga izvedemo kot pripravo na praznične dni, zaradi novoletnega sejma, dobrodelnega koncerta ter prižiga lučk na trgu v Velikih Laščah.

Največ stvari se je dogajalo v sredo, dvanajstega decembra. V avli šole smo imeli novoletni sejem, kjer so se obiskovalci, v večini starši, ki so prišli na govorilne ure, lahko oskrbeli z novoletnimi voščilnicami, ki so jih izdelali otroci iz vrtca in naši učenci v okviru tehniškega dne. To je poseben dan, organiziran tako, da starejši učenci pomagajo mlajšim in so izdelki plod medgeneracijskega sodelovanja. Voščilnice podarimo tudi donatorjem naše šole, ki pomagajo socialno šibkim družinam ter šoli, in sledimo zgledu, da se dobro z dobrim vrača.

V času sejma so učenci naše šole v avli izdelovali darilca s prijaznim novoletnim voščilom, ki so jih poklonili mimoidočim. Devetošolci so pogostili starše s čajem in piškoti in ob prijetni glasbi je popoldne hitro minilo. Na ta dan smo na druženje povabili tudi naše nekdanje sodelavce, katerih se vsako leto iz srca in iskreno razveselimo. Iz njihovih zgodb ugotavljamo, da je bila šola včasih čisto nekaj drugega ...

Sledil je dobrodelni novoletni koncert, ki ga je z usklajeno ekipo organizirala Janja Samsa. Učenci naše šole so s programom ustvarili praznično vzdušje in pokazali pripravljenost sodelovanja in s svojimi sposobnostmi, znanjem in kreativnostjo navdušili obiskovalce, tudi župana, meni pa je bilo v ponos. Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujem Amadeji Košir in ansamblu Kvintet 7, ki so se odzvali našemu povabilu in naredili ta dan še bolj prazničen. Veseli smo bili, da se je vabilu odzval naš župan, nagovoril otroke in druge obiskovalce ter izrekel dobre želje za naslednje leto.

Po koncertu je sledil prižig lučk na novoletno okrašenem trgu. Okraske so celo leto načrtovali, ustvarjali in izdelovali učenci v okviru krožka Inovativnost, in sicer v sodelovanju s starši ter pod mentorstvom Vere Lipovec. Nagovor župana, glasba, skupno odštevanje do prižiga lučk in sama razsvetlitev so bili trenutki, ki so ustvarili prijetno vzdušje, kjer je bilo čutiti prijaznost, pripadnost in zadovoljstvo. Odlična je bila tudi pogostitev. Hvala za podporo in pomoč vsakomur, ki je prispeval po svojih najboljših močeh. Iz prostovoljnih prispevkov tega dne smo obogatili šolski sklad za 1.278,58 evrov in od tega zneska tretjino sredstev darovali družini, ki jo je v tem prednovoletnem času doletela nesreča.

In za zaključek prispevka ter začetek novega leta delim misel Kahlila Gibrana, ki pravi: »... naj vsaka doba zajame vse druge dobe, naj danes objame preteklost s spominom in bodočnost s hrepenenjem.«

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT V GLASBENI ŠOLI

Adventni čas ima svoj čar in glasba ga vsekakor še poudari in polepša. Kot vsako leto so nam tudi tokrat mali glasbeniki s svojo glasbeno govorico pričarali pravljico decembrsko ozračje. Sedemnajstega decembrasmovdvoraniglasbenešolevVelikihLaščah vsi skupaj uživali v čudovitem muziciranju naših učencev na tradicionalnem božično-novoletnem koncertu.

Koncert se je začel z zimzeleno „White Christmas“ v komorni izvedbi violončela in ceter.

Za konec smo pripravili pompozno in zabaven zaključek s kvartetom saksofonov. Učitelji in učenci smo uživali v skupnem ustvarjanju in sadovih trdega dela v prvi polovici šolskega leta.

Na koncu smo publiki zaželeli lepe praznike, jo pocrkjali s čokoladnimi bonboni, tako da je doživetje bilo popolno, ter si obljubili veliko lepih koncertov še v naslednjem koledarskem letu.

Danica Kavrakova Žganjar

**Kulturni
bazar**
2019

4. 4. **cankarjev dom**

Enajsti Kulturni bazar bo potekal 4. aprila 2019, od 9. do 18. ure v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Osrednji temi nacionalnega strokovnega usposabljanja sta Ustvarjalnost mladih in Sodobna umetnost. Plenarni govorec bo filozof in redni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani dr. Lev Kreft.

Udeleženci bodo kulturno-umetnostno vzgojo spoznavali skozi teoretska in praktična spoznanja številnih strokovnjakov, kakovostne kulturno-vzgojne projekte na vseh področjih kulture in predstavitve primerov dobrih praks sodelovanja med vzgojno-izobraževalnimi zavodi in kulturnimi ustanovami. Z medresorskimi partnerji pripravljamo tematske sklope Gozd skozi umetnost in kulturo, Zdravje, šport, gibanje, umetnost in tehnologije ter Arhitektura in prostor.

Trubarjeva domačija se bo predstavljala v okviru predstavitve slovenskih muzejev in galerij, kulturne dediščine in vizualne umetnosti.

Sodelovala bo na degustaciji muzejskih delavnic, na interaktivni predstavitvi muzejskih programov, ki bodo tokrat osredotočeni na našo praznično kulinarčno dediščino, od Trubarjevega časa pa vse do danes.

Predstavljali bomo tudi žagarsko zbirko na Temkovi žagi in na njej temelječe pedagoške programe, s katerimi Trubarjevo domačijo umeščamo v širši kontekst razvoja žagarstva v dolini Rašice in razvoja lesne obrti v našem okolju.

Program in prijavnica sta objavljeni na spletni strani (www.kulturnibazar.si). Prijavite se lahko do 20. marca 2019.

Udeležba je za vse obiskovalce brezplačna.

Lepo vabljeni, da nas obiščete!

Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

TA VESELI DAN KULTURE V VELIKIH LAŠČAH

Tako kot smo s prireditvijo Ta veseli dan kulture 3. decembra 2017 simbolno stopili v evropsko leto kulturne dediščine, smo 3. decembra 2018 to leto tudi zaključili. Osrednja prireditev vseslovenskega značaja je bila na ta dan v občini Velike Lašče podelitev certifikatov Branju prijazna občina. O sami prireditvi si lahko več preberete v posebnem prispevku.

Sicer pa si je bilo na ta dan v galeriji Levstikovega doma mogoče ogledati še vedno gostujočo zgodovinsko razstavo Pomurskega muzeja Murska Sobota Ženske in reformacija, obiskovalcem je bila med 9. in 17. uro odprta tudi Trubarjeva domačija s svojo stalno postavitvijo in likovno razstavo Petre Shrestha. Del programa so namenili tudi praznični kulinarčni dediščini od Trubarjevega časa pa vse do danes. Zavod Parnas je organiziral novinarsko konferenco, na kateri so gostje predstavili dogajanje čezmejnega festivala božičnega kruha, ki letos poteka pod okriljem projekta Uživam tradicijo v programu čezmejnega sodelovanja INTEREGG Slovenija-Hrvaška.

Kulturno praznovanje se je zaključilo v Krvavi Peči, ko so krajani Krvave Peči odprli vaško knjižnico s skoraj 2000 enotami. Uredili so jo v evropskem letu kulturne dediščine 2018 v sodelovanju s Parnasovimi prostovoljci v Domu veteranov. Da so knjige razporejene po področjih, je zasluga Majde Jakše Ujčič, upokojene bibliotekarke. Knjige so za knjižnico donirali različni donatorji, urejene so v ličnih policah, ki jih je zagotovila Občina Velike Lašče. Tudi za izposajo bodo skrbeli za prostovoljci.

Barbara Pečnik

TA VESELI VEČER KULTURE NA VASI V KRVAVI PEČI

Ta veseli dan kulture smo krajani Krvave Peči podaljšali še v ta veseli večer kulture na vasi – s svečanim odprtjem urejene vaške knjižnice. V evropskem letu kulturne dediščine 2018 smo v naši vasi v sodelovanju s Parnasovimi prostovoljci v Domu veteranov uredili vaško knjižnico z več kot 2000 knjižnimi enotami.

Ob tem dogodku smo domačini pripravili zanimiv kulturni program, ki ga je povezoval Matjaž Gruden:

Krvavska legenda – recitiral M. Gruden,
Nagovor ob otvoritvi – Ciril Purkat,
Silvester 1960 – recitiral M. Gruden,
Dve avtorski pesmi – povedal Stane Rupar,
Pesem o zvezdah – recitirala Meri Cimperman,
Popotnik – recitiral Anton Intihar in
Dramilo v interpretaciji Vere Gorjup.

Vera Gorjup se je to pesem naučila v teh prostorih v osnovni šoli Krvava Peč pred 80 leti.

Prav vsi nastopajoči so navdušili vse prisotne in bili deležni aplavza in pohval.

O, Vrba in Ne bodi kot drugi – ob spremljavi kitare izvajal S. Knafelc

Ciril Purkat je vse prisotne lepo pozdravil in jim zaželel lep kulturni večer.

Zakaj knjižnica na obrobni vasi z maloštevilčnim prebivalstvom? Imeti knjigo za svojo prijateljico je velika sreča za tistega, ki mu knjiga nekaj pomeni. Nastajanje knjižnice je potekalo spontano. V prostorih prejšnje podružnične šole in danes doma veteranov je bila zbirka šolske knjižnice. Več let so znanci, prijatelji in posamezniki podarjali knjige. Kopičile so se v kartonskih škatlah v več prostorih. Bilo je neurejeno in predvsem izpostavljeno uničevanju. Glede na število knjig se je porodila zamisel, da bi uredili vaško knjižnico. Zamisel se je začela uresničevati. Prostovoljci, bibliotekarka z dolgoletnimi izkušnjami, občinska uprava in vaščani smo poskrbeli, da so knjige lepo shranjene na policah, pregledno razporejene po tematiki in si jih bo mogoče izposojati.

V sedanjosti izide lepo število knjig, vendar pa so predrage in niso dostopne vsakomur. Na srečo imamo tudi javne knjižnice, kjer si vsak lahko sposodi knjigo katere koli vsebine. Naša vaška knjižnica bo od danes dostopna vsem ljubiteljem branja in želimo, da jo bo obiskovalo čim večje število bralcev.

Prisrčna zahvala vsem, ki so pripomogli k uresničitvi, da smo dobili lepo urejeno in bogato knjižno zbirko vseh žanrov in tematik ter starih primerkov. Zelo nehvaležno in občutljivo je naštevati in se zahvaljevati posameznikom. Zgodi se lahko, da koga nenamerno pozabiš in zamera je tu.

Zahvalil se je vsem darovalcem knjig, vsem ki so s strokovnim znanjem in prostovoljnim delom prispevali, da je knjižnica tako lepo urejena. Zahvala občinski upravi za nakup knjižnih polic. Zahvalil se je vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili odprtja vaše knjižnice, in jih povabil, naj jo še večkrat obišejo. Zaključil je z željo, naj knjiga ostane še naprej naša prijateljica.

Kako je delo potekalo in kako je to strokovno urejeno, je več povedala upokojena bibliotekarka Majda Jakše Ujčič.

Predstavnica občine Velike Lašče Ladka Deterding je spregovorila nekaj pohvalnih besed ob delovanju vaše knjižnice in v imenu občine izročila knjižno darilo.

Vse prisotne je povabil k druženju ob dobrotah »MARJETKE IN PTIČKI IZ ROŽNEVASI«, ki so jih pripravile udeleženske kulinarčne delavnice z Lili Mahne pod okriljem projekta čezmejnega sodelovanja Uživam tradicijo (Interreg V-A Slovenija-Hrvaška) – Zavod Parnas in gospodinje iz Krvave Peči. Ob odlično pripravljenih dobrotah, »kuhančku, čaju, bio domačem soku« in klepetu smo se zadržali še kar nekaj časa.

Ciril Purkat

Foto: Irena Purkat, Metka Starič

Vabljeni na odprtje likovne razstave
dipl. slikarja,
domačina z Gradeža pri Turjaku:

DRAGO PETROVIĆ SLIKAR IN DELO

Četrtek, 14. marec 2019,
ob 19. uri v Galeriji Skedenj
na Trubarjevi domačiji

**V VAŠKI KNJIŽNICI
V KRVAVI PEČI
SI LAHKO KNJIGE IZPOSODITE
VSAK TRETJI PETEK V MESECU
OD 17. DO 18. URE.**

INFORMACIJE:

041 833 456

ALI

INFO@ZAVOD-PARNAS.ORG

O SMISLU ŽIVLJENJA, VESOLJA IN SPLOH VSEGA

Pred zaključkom starega leta ste lahko premierno in ekskluzivno izvedeli, kaj je smisel življenja, veselja in sploh vsega. To priložnost ste imeli tudi 12. januarja in tako že v samem začetku novega leta izvedeli odgovor na vprašanje, ki pesti človeštvo in zato, upam, zdaj že nekoliko lažje živite. Pa tudi vsi zamudniki bi gotovo morali imeti še mnogo priložnosti za ogled predstave, ki jo je pripravila ekipa Gledeje, saj je napolnjena dvorana Levstikovega doma z bučnim in navdušenim aplavzom ob premieri obljubljala vrsto ponovitev in gostovanj.

Oboževalci znanstvene fantastike ste po desetih letih spet prišli na svoj račun, ekipa Gledeje, ki dramsko deluje znotraj KUD Primož Trubar in jo še vedno krmarita Ana Porenta ter Gregor Grešak, je po predstavi leta 2008, ki se je lotila serije knjig Štoparski vodnik po galaksiji ter je nosila naslov Restavracija na koncu veselja, tokrat predstavila nov del, ki črpa iz drugega in tretjega dela serije galaktičnih knjig avtorja Douglasa Adamsa in nosi naslov O smislu življenja, veselja in sploh vsega. Gregor pravi, da so se za nadaljevanje odločili po tehtnem premisleku o tem, da je čas za pozitivne zgodbe in humor: »Ko sva se z Ano odločala, da bomo obudili Gledejo, se je nadaljevanje Vodnika ponudilo kot logična izbira. Vmes sem sicer razmišljal o uprizoritvah resnejših, celo temačnih tekstov, na primer Bertolda Brechta, Sartra ali Anouilha, vendar sem se na koncu odločil, da je vseeno čas za svetlobo in smeh.«

Predstava O smislu življenja, veselja in sploh vsega je novo v vrsti mnogih avtorskih del Gledeje, avtorji besedila, pomembnega dela bistre in duhovite predstave, pa so Gregor, Ana in tokrat prvič tudi Matej Polzelnik: »Doma imam čuda nekaj kratkih zapiskov s takšnimi in drugačnimi idejami, nikoli pa nisem stopil en korak naprej in se lotil razvijanja ideje. Tokrat pa sem naredil ta korak in poprosil sem Gregorja in Ano, ali se jima lahko pridružim pri pisanju predstave, za katero so bili takrat narejeni samo osnutki. Za osnovo sem imel določen odlomek iz knjige in poskušal ugotoviti način, kako odlomek smiselno in v Douglasovem duhu vkomponirati v celoto. Ravno ta Douglasov duh pa je bil eden od glavnih krivcev, da so prizori nastajali dosti prepočasi, kot sem sprva mislil. Drugi večji krivec je bila moja neizkušenost pri pisanju dramskega besedila in specifikah le tega, tu sta vskočila Ana in Gregor, ki sta napisano pregledala. Nenazadnje pa se je besedilo spreminjalo še med vajami, ko so tudi drugi Gledejci brez zadržkov podali svoja mnenja in mnoga smo z veseljem upoštevali.«

Zasluga za tako dobro opravljeno delo pri pisanju scenarija gre pripisati tudi temu, da so avtorji sami veliki oboževalci serije

knjig o štopanju po vesolju. Gregor pravi, da so knjige njegova obsesija: »Vodnika in z njim Douglasa Adamsa sem spoznal v študentskih časih in pričaral mi je več ur sreče ob prebiranju njegovih zgodb. S tem delom je bila delno zaznamovana moja generacija. To, kar me navdušuje v vseh njegovih delih, je neponovljiv smisel za humor, ki nekoliko spominja na absurden humor Monthy Pytona, vendar na nekem višjem nivoju. Adamsu ni bilo dovolj, da so stvari nesmiselne (silly), morale so biti tudi iskrive.« Tudi Mateju lahko pripišemo podobno obsesijo: »Nekateri mi celo govorijo, da naj berem še kaj drugega, kot samo Štoparijo. Knjige sem prebral v izvorniku (angleščini) ter slovenščini in v resnici ne znam povedati kolikokrat. Sliši se rahlo čudno, da berem v slovenščini in angleščini, nenazadnje je zgodba ista, vendar je slovenski prevod Alojza Kodreta izredno kakovosten, original pa je prav tako fantastično napisan, tako da je vredno prebrati oboje.«

V Gledejini novi predstavi spremljate zgodbo Zemljana Arthurja Denta (Matej Polzelnik) in dopisnika Štoparskega vodnika po galaksiji, Forda Prefecta (Dren Gruden), ki po tem, ko Vogoni uničijo Zemljo, štopata po vesolju. Po vesolju pa štopa tudi Trillian (Pavla Lušin), ki je poleg Arthurja edina preživela Zemljanka in tudi njegova skrita ljubezen. Omenjene tri junake spremljamo od obiska vesoljske ladje za posebne učinke benda Totalno Razdejanje, ko se z napol zmontiranim teleportom odpravijo po nove dogodivščine in spoznajo namen Noetove flote na ladji B ter vzpostavijo pristni stik z Golgafrinčanci. Poleg omenjenih igralsko ekipo sestavljajo še Polona Goršič, Aiken Ahac, Jaša Nika Petrovič, Maša Samsa, Mojca Šilc in Dan Grešak. Domiselna zgodba o smislu življenja, veselja in sploh vsega ima malce zapleteno zgodbo, ki vas lahko zbega. Ampak kot je v intervjuju za Delo dejal Alojz Kodre, avtor odličnega slovenskega prevoda Štoparskega vodnika po galaksiji, tisto najbolj dragoceno pri njem v resnici ni zgodba, ki je vsa vihrava in zvrtnična: »Tudi če bi tekla kako drugače, bi to še vedno bil Adamsov Štoparski vodnik. Niso pomembni obrati in ovinki zgodbe, ampak druge

stvari, ki so bolj zadaj.« Pa naj bo to dejstvo, da je 42 pravilni odgovor na vsako vprašanje, ali to, da je brisača približno naj najkoristnejša stvar v vesolju, ki si jo lahko zamislite. »To je samoumevno, seveda je brisača ena najbolj uporabnih stvari. Sam se sicer še nisem osvobodil družbenih norm in je ne nosim povsod s seboj, še na svetovni dan brisače jo pozabim oprtati okoli sebe, saj se ob več ali manj jutrih niti ne zavedam, kateri datum je,« se glede pomembnosti brisače strinja Matej.

Nastajanje tokratne predstave spremlja kar precej dolgo in preprek polno leto ter trije meseci. Besedilo je nastajalo počasneje, kot so pričakovali, ob tem pa je bilo težko ohranjati fokus celotne ekipe igralcev, ki je na začetku štela kar 16 članov. Ko je bilo besedilo končano, se je začelo poletje, čas mature, izpitov in odklopa. Jesen je prinesla svežino, dodatni premislek pri vsebini, hkrati pa tudi pri igralcih. »Jeseni se niso vrnilo vsi igralci, nekateri iz objektivnih razlogov, ker jih pač ni v Sloveniji, nekateri brez obrazložitve. Takrat sem bil v največji krizi in stiski, saj sem imel veliko obveznosti tudi zaradi službe in mi je zmanjkovalo časa. Večkrat sem pomislil, da vse skupaj nima smisla. Obupal nisem samo zato, ker si nisem mogel dovoliti, da bi bili tisti, ki so doslej vztrajali, ob ves ta čas, energijo in vložen trud,« pojasnjuje Gregor. Zaradi Gledejevcev, ki ves čas vztrajajo, sta morala vztrajati tudi Gregor in Ana, saj ju je kljub oviram navduševalo to, da delata z nadpovprečno disciplinirano amatersko zasedbo, ki je izjemno kooperativna in odgovorna, pri čemer gredo pohvale tudi tehnični ekipi, ki premore enako

mero suverenosti: »Ekipa, ki je ostala, je sanjska. Starostno sega od srednješolcev, študentov, zaposlenih pa do mame, vsi skupaj pa delujejo dopolnjujoče, drug drugega podpirajo; probleme, ki se pojavijo pri delu, rešujejo učinkovito in ustvarjalno. Vzdušje je sodelovalno in prijateljsko. Potem je tu še Urban Gruden, ki nam pripravi tehniko za predstavo, in Drejc Gruden, ki čisto sam šiba luči in zvok, pa Dan z imenitno glasbo in Simon Lušin, ki je naredil skalo (scena), ter Gaja Grešak, ki je oblikovala gledališke liste in plakate. Ne vem, zakaj ne pišem „smo“ namesto „so“, saj sva z Gregorjem tudi čisto notri v tem,« pove Ana.

Prav tu notri v tem pa se skriva smisel življenja, vesolja in sploh vsega. V sodelovanju in ustvarjanju. Ali kot je dejal Gregor: »Vesolje, naš svet in kar nas obkroža, je kot ogromna škatla lego kock. Same po sebi so primerne samo za to, da ponoči bos stopiš nanje in ob tem preklinjaš, ko pa jih začneš sestavljati, ni več meja. Vesolje je neskončno in ustvarjalnost tudi. Je tisto, kar te na koncu, potem ko si veliko stopal po lego kockah, vendarle osreči. Tudi to je razlog, da moramo projekte, ne glede na to, kako nemogoče se to včasih zazdi, speljati do konca. Težja ko je pot, večje je zadovoljstvo na cilju.«

In če še kdo komaj čaka, da si bo predstavo lahko ogledal ponovno, samo brez panike. Niste edini. In prva priložnost za to bo že v nedeljo, 3. februarja 2019, ob 18. uri, znova v Levstikovem domu.

Urša Zalar

MINI CASTRA 2018

Aprila 2018 se je domača slikarka Martina Starc udeležila Mednarodnega natečaja akvarela malega formata – Mini Castra 2018, ki je potekal v Ajdovščini, v Lokarjevi galeriji.

Vsak avtor se je lahko na razpis prijavil z največ štirimi deli svojih akvarelov, katerih velikost ni smela biti večja od A4 ali manjša od A5 formata, stara pa največ 2 leti.

Martina Starc se je prijavila z dvema deloma: Jutro ob Krki in Spomini ob Krki. Bienala Mini Castra so se udeležili slikarji iz 38 držav, na natečaj pa je prispelo 475 slik. Dne 7. maja 2018 je strokovna žirija na razstavo sprejela 132 avtorjev iz 37 držav, med njimi tudi obe sliki Martine Starc, kar je zelo lep mednarodni uspeh.

Razstava je potekala od 25. avgusta do 21. oktobra 2018.

JUTRO OB KRKI, Martina Starc, akvarel, 2018

Katarina Gačnik

KUD Primož Trubar Velike Lašče – Gledeja vabi na ponovitev vesoljske komedije nastale po Adamsovem Štoparskem vodniku po galaksiji

O SMISLU ŽIVLJENJA, VESOLJA IN SPLOH VSEGA,

KI BO V NEDELJO, 3. FEBRUARJA 2019, OB 18. URI V DVORANI LEVSTIKOVEGA DOMA

Igrajo: Matej Polzelnik, Dren Gruden, Pavla Lušin, Polona Goršič, Aiken Ahac, Jaša Nika Petrovič, Maša Samsa, Mojca Šilc
Dramatizacija in priredba: Gregor Grešak, Matej Polzelnik, Ana Porenta

Glasba in zvoki: Dan Grešak
Dramaturgija: Ana Porenta
Režija: Gregor Grešak
Tehnika: Urban Gruden, Drejc Gruden

VELIK USPEH LIKOVNIC KUD MARIJ KOGOJ TURJAK

2. oktobra 2018 se je odvijala Območna likovna razstava Javnega sklada RS Ljubljana okolica na temo »Likovne podobe ob Cankarjevih delih«, v Dolu pri Ljubljani, v čudovitem ambientu Erbergovih paviljonov graščine Dol.

Na razstavi so svoja dela predstavile:

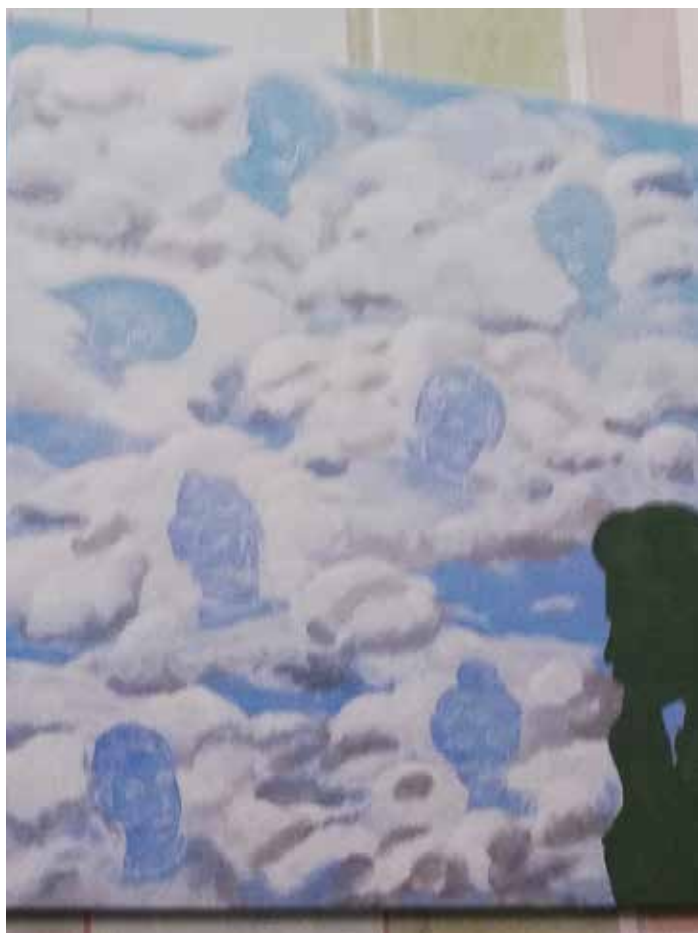
Bernardka Petrovič Mager,
Bojana Hiti,
Darinka Grmek Štrukelj,
Dragica Kern,
Lidija Vilar,
Marija Ovca,
Martina Starc,
Petra Virant,
Zorka Grobeljšek.

Bernardka Petrovič Mager

Martina Starc

Bojana Hiti

Ker je razstava selektivna, je od prijavljenih 24 likovnih del in 1 preformansa bilo izbranih 6 slikarjev in 1 performans na Regijsko likovno razstavo JSKD. Ta je potekala v Zagorju ob Savi, v galeriji Medija Zagorje, dne 15. novembra 2018.

Na to razstavo sta bili izbrani kar dve naši slikarki, Bojana Hiti s sliko Cankarjeve ljubice (akril) in Martina Starc s sliko Moja kava (akvarel; po Cankarjevi črtici Skodelica kave). Razstava se je 15. decembra 2018 iz Zagorja preselila v knjižnico Grosuplje. Za odlično udejstvovanje likovnicam iskreno čestitamo.

IZID KNJIGE ŠTUDENTSKI DNEVI

V nedeljo, 20. januarja, smo bili vaščani Dvorske vasi povabljeni na prav poseben dogodek, kakršnega v naši vasi še ni bilo. Vse skupaj se je začelo popolnoma nepričakovano in kot skrivnost.

Najprej nas je Mihator Miha povabil k všečkanju svoje strani Facebook. Tam se je predstavil kot fant, ki »se je rodil v prejšnjem stoletju, ko so se še vedno uporabljale plenice za večkratno uporabo. Bil je vesel fant, ki je hitro začel raziskovati svet, uživati v vsakdanjih trenutkih in sanjati napol realne sanje. V tem stoletju je začel nekatere svoje sanje tudi realizirati in sedaj ponuja sanje tudi vsem drugim.«

Kmalu zatem nas je povabil še, da ga spremljamo na Instagramu, kjer nam je kot namig v to, kar sledi, pokazal skico Yuga Koral 55 na maratonski stezi. Skrivnost je bila razkrita nekaj dni pozneje, ko smo v poštne nabiralnike dobili letak, na katerem je bilo natisnjeno vabilo na predstavitev knjige. Naš sosed Miha Indihar je napisal knjigo Študentski dnevi.

Miha je svoje otroštvo preživel v Dvorski vasi, njihovi hiši se po domače reče Mihatorji, torej je on Mihator Miha. Čeprav tega vzdevka ni uporabljal že dolgo, ga je sedaj obudil in se z njim vrnil domov. Sam je vedno poudarjal, da je (kljub temu da se je za nekaj časa odselil) njegov dom Dvorska vas. Pravzaprav ni nikoli uradno odšel, ves čas se je vračal domov in bil še vedno aktiven v vaškem dogajanju. Ravno zato si jo je izbral za kraj, kjer je njegova knjiga uradno izšla.

Predstavitev knjige Študentski dnevi

Miha Indihar

V PONEDELJEK, 18. 3. 2019 OB 19H V
KNJIŽNICI FRANA LEVSTIKA V
VELIKIH LAŠČAH

Lepo vabljeni!

Miha v svojem literarnem prvencu predstavlja nekaj resničnih zgodb iz študentskega življenja, s katerimi se študentje vsakodnevno soočajo in jih rešujejo nekoliko po svoje. Na hrbtni platnici knjige je zapisal: *Študentsko obdobje se zdi navzven zelo romantično, saj študentje veliko žurajo, veliko potujejo, veliko se družijo in aktivno udeležujejo, včasih pa tudi malo študirajo ... V resnici pa se številni študentje spopadajo z nikoli izrečenimi nevspešnostmi, ki jim lahko kolo usode zavrtijo popolnoma v drugo smer, kot so si jo sprva začrtali.* Miha piše tudi poezijo. Njegove pesmi smo lahko velikokrat prebrali v Trobli, zato je izid knjige, ki ni pesniška zbirka, pravzaprav presenečenje. Več o tem, zakaj se je odločil napisati prozno delo in zakaj ravno takšnega o študentskih dnevih, boste lahko iz prve roke izvedeli tudi v živo. **Miha Indihar bo svojo knjigo Študentski dnevi predstavljal tudi v knjižnici Frana Levstika v Velikih Laščah, in sicer v ponedeljek, 18. marca, ob 19. uri.** Lepo vabljeni, do takrat pa Mihatorvega »Mihator« (v knjižnem zbornem jeziku Miho ali Miha) spremljajte na profilih Facebook in Instagram.

Mojca Šilc
Foto: Miran Mencin

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH

V knjižnici Frana Levstika Velike Lašče se vedno trudimo, da bi za bralce priskrbeli novo in zanimivo gradivo.

Vedno radi vidimo, da nam kdo priporoči dobro knjigo. Prijatelji, znanci in znane osebnosti. Priporočilne sezname najdemo v knjižnicah, nekaterih revijah in celo na televiziji. In potem ti sezname vplivajo na to, ali bo knjiga ostala na polici ali bo krožila med bralci.

In katere so bile lansko leto v naši knjižnici najbolj iskane? Napisane so po abecedi avtorjev.

Golob, Tadej: Jezero (kriminalka)

Golob, Tadej: Kot bi Luna padla na Zemljo (biografija Milene Zupancič)

Jančar, Drago: In ljubezen tudi (družbeni roman)

Jovanović, Dušan: Na stara leta sem vzljubil svojo mamo (spomini)

Kandare Šoljaga, Ana: Najstniki (praktični vodnik za starše) (vzgoja)

Miklavčič, Milena: Ogenj, rit in kače niso za igrače 1. del (etnologija)

Miklavčič, Milena: Ogenj, rit in kače niso za igrače 2. del (Babice, hčere, vnukinje) (etnologija)

Peterson, Jordan B.: 12 pravil za življenje (protistrup za kaos) (etika)

Širok, Mojca: Pogodba (kriminalka)

Žakelj, Bronja: Belo se pere na devetdeset (biografski roman)

Od novosti sem tudi tokrat iz seznama izbrala 3 knjige iz mladinskega oddelka in 3 knjige za odrasle bralce.

MLADINSKI ODDELEK

FANTASTIKA

Walliams, David, roj. 1971: Dedkov veliki pobeg

Mladinska knjiga, 2018

Pred mnogimi leti, med drugo svetovno vojno, je bil dedek mojstrski pilot britanskega bojnega letala Združenih kraljevih sil. Na stara leta ga pošljejo v dom za ostarele Mračni grad, ki ga upravlja zlobna gospa Prašičnik. Dedek in njegov vnuk Jure se s tem ne sprijaznita. Izpeljeta drzen pobeg, poln napetih preobratov; ta se konča drugače,

kot si je predstavljal Jure.

Razvpiti britanski komik in pisatelj David Walliams je eden najbolj priljubljenih in plodnih avtorjev za otroke v Angliji ta hip. Njegove knjige so še vedno trdno zasidrane na vrhovih mednarodnih knjižnih lestvic, prejele so številne nagrade, za svojega pa so ga takoj vzeli tudi slovenski bralci – osvojile so jih pripovedi Babica barabica, Zlobna zobarka, Tiranska teta, Mišburger in serija Vsi ti obupno obupni otroci. Vse knjige je ilustriral priljubljeni Tony Ross, prevedel pa mojster Milan Dekleva.

SLIKANICE

Mantchev, Lisa: Slonom vstop prepovedan

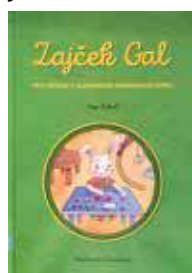
Grafenauer, 2018

Dan hišnih ljubljencev je. Deček in njegov slonček se veselita srečanja s svojimi prijatelji. Ko prispeta na dogodek, ju na vratih preseneti napis Slonom vstop prepovedan. Razočarana in z žalostjo v srcu odideta, a ko srečata deklico s hišnim ljubljencev, ki na srečanju ravno

tako ni zaželen, ker je nekoliko poseben, se domislita, da bosta ustanovila svoj klub hišnih ljubljencev. Klub, v katerem bodo dobrodošli prav vsi. Deček in slonček tako vsem pokazeta, kaj pomeni pravo prijateljstvo.

MLADINSKI SLOVARJI

Žaberl, Anja: Zajček Gal (Prve besede v slovenskem znakovnem jeziku)

Železniki : [samozal.] A. Žaberl, 2018

Vslikaniciznaslovom Zajček Galin podnaslovom Prve besede v slovenskem znakovnem jeziku so predstavljene prve besede, ki jih otrok spoznava v svojem domačem okolju. Zajčki so navihani, igrivi, učljivi in zelo dobro slišijo. Mali zajček Gal pa ne sliši. Ima poškodovano uho. S pomočjo slovenskega znakovnega jezika se lahko sporazumeva, uči in se vključuje

v normalno življenje. Dokler ni imel oprijemljive komunikacije, je bil žalosten, saj ni mogel povedati, česa si želi. Danes je srečen in vesel, saj lahko izraža svoje želje. Najbolj vesel je, ko komu kaj pove (pokaže v slovenskem znakovnem jeziku) in ga ta razume ter se z njim veseli. Zato se slovenskega znakovnega jezika naučimo tudi mi in tako pomagajmo zajčku Galu, da bo odrasel v prijetnem in prijaznem okolju, kjer kljub njegovi oviri v komunikaciji ne bo ovir. Posamezni elementi slik so poleg slike in besede narisani tudi v kretnji. Risbe kretenj so opremljene s ponazorili, ki ponazarjajo, kako se posamezna kretnja izvede, saj je pri kretnji velik poudarek na mimiki obraza in gibanju telesa.

ODRASLI ODDELEK DRUŽBENI ROMANI

Vertlib, Vladimir: Lucia Binar in ruska duša

Litera, 2018

Ko upokojena učiteljica Lucia Binar, 83-letna Dunajčanka, po nesrečnem padcu postane odvisna od Pogrinjka na kolesih a la catre, d. o. o., in se na vratih pojavi študent Moritz s peticijo o politično korektnem preimenovanju domače ulice iz Velike zamorske v Veliko maorsko, dobičkarški lastnik večstanovanjske hiše Wili Bager pa ji grozi z izselitvijo, vzame

usodo v svoje roke. Po verigi nenavadnih pripetljajev, ki jo pripeljejo tudi do Viktorja Viktoroviča, »izvedenca za rusko dušo«, dobi njena življenjska zgodba neslutene razsežnosti. Neugnana gospa Binar je gotovo ena najbolj simpatičnih stark v sodobni književnosti.

DRUŽINSKA VZGOJA

Juul, Jesper, roj. 1948: Od vzgoje do odnosa (avtentični starši – kompetentni otroci)

Didakta, 2018

»Gre za to, da doumemo govorico otrok in jo vzamemo resno, tudi če to pomeni, da mora odrasli spremeniti svoje ravnanje ...«

V tej knjigi avtor s številnimi primeri prikaže, kako lahko otroci in odrasli začnejo iskren dialog, ki je pravzaprav temeljni kamen vzgoje. Jesper Juul pokaže, kaj je pri tem pomembno, kako konkretno in v kakšnih razmerah je mogoče to udejanjiti, koliko vpliva na splošno delovanje posameznika v družbi in kako je spremenil tudi njegovo življenje. Bralec lahko vidi, kako lahko uresničimo kakovosten dialog v tipičnih vsakdanjih konfliktih, kot so jutranje vstajanje, obroki, šola, oblačenje, žepnina, izhodi, odhod v posteljo in podobno ...

KRIMINALKE

Golob, Tadej: Leninov park

Novo mesto : Goga, 2018

Nadaljevanje uspešnice Jezero. V majhnem parku sredi Ljubljane odkrijejo truplo ženske, ustreljene v glavo. Dan kasneje na enak način umre moški na Metelkovi. Sta umora povezana? Ljubljana se kuha v vročinskem valu, v Sloveniji se po volitvah vzpostavlja nova oblast, Taras Birsa pa ima že brez tega dovolj svojih težav.

Viri: www.emka.si, www.bukla.si,
www.blizjknjigi.si, grafenauer.si.

Knjižnica Frana Levstika

01 308 57 50

Ponedeljek	12.30 -19.00
Torek	zaprto
Sreda	10.00 -15.00
Četrtek	12.30 -19.00
Petek	12.30 -19.00

www.mklj.si

Potopisno predavanje

Igor Fabjan

Elba in Toscana

21. 2. 2019

ob 19.00

Knjižnica Frana Levstika

KOLEDOVANJE V ŽUPNIJI VELIKE LAŠČE

Trikaljevska akcija je po izvoru poganska šega, ki je označevala obhode ob prehodu starega v novo leto (Kalendae Januariae). Krščanstvo je obrednim obhodom – koledovanju dalo novo vsebino: pričeli so oznanjati veselo novico, da se je rodil odrešenik sveta. Poseben pomen so imeli koledniki v kmečkem okolju. K hišam so prinašali blagoslov za letino ter zdravje in srečo ljudem in živini, zato so bili povsod dobrodošli in vredni plačila. Običaj je bil razširjen in prisoten po vsej Sloveniji vse do druge svetovne vojne. Z leti so nekdanji številni koledniki po naših vaseh in mestih postali redkost. V večini krajev so nazadnje koledovali le še otroci. Po različnih krajih je znanih veliko koledniških pesmi in običajev. (vir: Misijonsko središče Slovenije)

primanjkuje vode, hrane, šol, igrišč, bivalnih prostorov in vsega, kar pri imamo pri nas za samoumevno.

Trikaljevska akcija ima pet glavnih namenov: duhovni, kulturni, izobraževalni, vzgojni in dobrodelni namen. Povezuje župnijo med seboj, našo državo in misijonske dežele.

Letos je koledovanje prvič potekalo tudi v župniji Velike Lašče, v soseski Dvorska vas. Izvedli so ga otroci mavrične skupine, ki so se 27. decembra popoldne podali na pot v dveh skupinah. Kolednike k ljudem spremlja in vodi zvezda, ki jih tudi varuje, prav tako pa varuje tudi vse tiste, ki jih obiščejo.

Koledniki zaželijo ljudem zdravja v novem letu, veliko blagoslova pri delu in povezanosti med seboj.

Koledovanje se izvaja med božičem in praznikom svetih treh kraljev. Od leta 1994 pa ima poleg veselega oznanila še dobrodelno noto. Akcija z geslom Naše veselje za srečo drugih je po župnijah iz leta v leto vedno bolj sprejeta ne samo med otroki, ampak tudi med odraslimi. Prostovoljni prispevki se zbirajo za slovenske misijonarje in misijonarke, ki jim

Zahvaljujem se vsem otrokom mavrične skupine, ki so se udeležili koledovanja. Hvala vsem za pomoč: katoliški mladini za nakup blaga, Ireni za šivanje oblek, Ivanu in Petri za prevoz in spremstvo, g. župniku za podporo, predvsem pa zahvala vsem, ki ste sprejeli kolednike in prispevali dar za misijonarje po svetu. Tako se bo ljubezen do bližnjega širila tudi med najbolj uboge.

Branka Levstik

JASLICE ANE PODRŽAJ

Vas Brankovo

Letošnja postavitev maket vseh velkolaških cerkva z avtorico

PREDSTAVITEV DELA IN OSEBNOSTI DR. ALOJZIJA ŠUŠTARJA

Pokojni ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar je več kot trideset let svojega življenja preživel v Švici. Leta 1946 je kot mlad duhovnik odšel na zdravljenje tuberkuloze v Davos, nato pa je deloval v St. Moritzu, Schwyzu in Churu. Spoštovali so ga preprosti ljudje, ki jim je bil dušni pastir, velik pečat pa je pustil tudi kot profesor, rektor visoke teološke šole, škofov vikar, tajnik Sveta evropskih škofovskih konferenc. V Slovenijo se je vrnil leta 1977 in leta 1980 postal ljubljanski nadškof. Do konca življenja je ohranil stike s svojo drugo domovino, zlasti v težkih časih mlade države Slovenije, ko je delal za samostojnost Slovenije, njeno demokratizacijo in mednarodno priznanje.

Občina Velike Lašče je pobratena s švicarsko občino Lützelflüh v dolini Emmental. V društvu Kulturni most, ki podpira Občino Velike Lašče pri sodelovanju s švicarsko občino, smo želeli podrobneje spoznati dr. Alojzija Šuštarja. S pomočjo župnika Andreja smo v Velike Lašče povabili škofa dr. Antona Jamnika, nekdanjega najožjega sodelavca pokojnega nadškofa, pisca knjige *Naš nadškof Šuštar*, z željo, da nam spregovori o življenju, delu in osebnosti tega velikega Slovenca.

S škofom dr. Antonom Jamnikom smo se srečali v petek, 18. januarja 2018, zvečer, v župnijskem domu bl. Alojzija Grozdeta. Po uvodnih pozdravih g. župnika Andreja in Irene Indihar, predsednice društva Kulturni most, smo besedo prepustili gostu dr. Antonu Jamniku in Jožetu Stariču, ki je vodil pogovor.

Ob pričevanju dr. Antona Jamnika o pomembnih zgodovinskih dogodkih naše polpretekle zgodovine (pogreba žrtev povojnih pobojev v Kočevskem rogu, plebiscita in razglasitve slovenske samostojnosti, blagoslova lipe na Trgu republike, boja za mednarodno priznanje mlade Slovenije) se je pred nami izoblikovala osebnost dr. Alojzija Šuštarja kot človeka, ki si je prizadeval za dialog med ljudmi različnih prepričanj, ki ni nikoli nikogar izključeval. Delal je v najboljši veri in z občutkom odgovornosti in dolžnosti. »Molimo in naredimo vse, da ne zamudimo milostnega trenutka,« je dejal in s pomočjo ključnih oseb, ki so bili njegovi prijatelji in znanci, zelo pripomogel, da je pravočasno prišlo do mednarodnega priznanja

Slovenije. Imel je vso podporo papeža Janeza Pavla II., Sveta evropskih škofovskih konferenc, Švicarja dr. Furglerja, nemškega kanclerja Kohla. Bolelo ga je, ko je spoznaval, da nekateri v naši državi ne držijo svoje besede. V Švici se je naučil točnosti, imel je izdelan točen vsakdanji urnik, ki se ga je držal in ga zahteval tudi od svojih podrejenih. Dr. Alojzij Šuštar je bil pravi človek ob pravem času na pravem mestu.

Škof dr. Jamnik se je na koncu dotaknil tudi svojih spoznanj, ki jih je dobil na potovanju po Aziji, kjer predava na različnih univerzah in se pogovarja o tamkajšnjih razmerah. Na Kitajskem, v Južni Koreji, Hongkongu, Indiji, Vietnamu so cerkve in semenišča polni. Naša stara celina Evropa pa postaja starostni dom.

Ob doživetem govoru je ura in pol hitro minila. Po kratki zahvali dr. Antonu Jamniku, Jožetu Stariču in Hani Debeljak, ki je na citre zaigrala uvodno pesem, smo se vsi prisotni zadržali še v prijateljskem pogovoru.

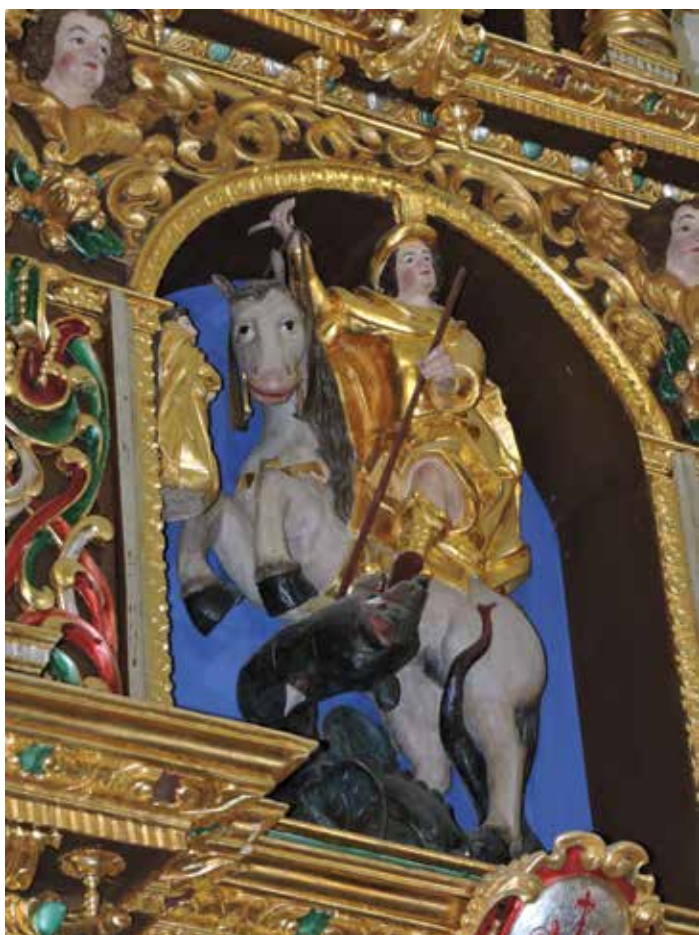

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 15

LINTVERNI

V pravljici Zacoprane kraljične, ki jo je zapisal zbiralec ljudskega gradiva iz okolice Velikih Lašč in Ribnice Fran Peterlin – Sreboški v drugi polovici 19. stoletja, je omenjen lintvern. To je le eno od domačih imen za zmaja, srečamo lahko tudi imena zminj, drak, pozoj, červ. Med bolj poznanimi je gotovo ljubljanski zmaj, ki je povezan z romantično zgodbo o Jazonu in Argonavtih. Po njej naj bi Ljubljano ustanovil mitološki grški junak Jazon, ki je kralju Ajtesu ukradel zlato runo, nato pa s tovariši Argonavti na ladji Argo pobegnil prek Črnega morja po Donavi in Savi vse do Ljublanice. Na begu pred zasledovalci so Argonavti našli veliko jezero in ob njem barje, kjer so naleteli na strašno močvirsko pošast. Jazon se je z njo bojeval in jo ubil. Pošast je bila ljubljanski zmaj.

Zmaje so poznale vse stare kulture. V Afriki, Mezopotamiji, Indiji, Aziji, Ameriki in Evropi so predstave o zmajih ohranjene v materialnih in pisnih virih. Gotovo ste že opazovali pogumnega svetnika Jurija v glavnem oltarju podružnične cerkve na Veliki Slevici, ki sulico zabada v zmaja. Predstavlja večni boj med dobrim in zlim, spopad nebeških in peklenških sil.

Sveti Jurij z zmajem v glavnem oltarju na Veliki Slevici

V egipčanskih svetiščih so bile pogoste upodobitve boga Hora s sokolovo glavo, ki se je najprej boril s kačo Apopis, pozneje tudi s Setom, gospodarjem puščave in podzemlja. Seto so prikazovali v obliki kače, krokodila ali kot hibrid iz različnih živali. Prvi kristjani so motiv prilagodili, Hor je dobil oklep rimskega vojaka,

njegovo glavo so zamenjali s človeško, postal je vojščak na konju. Set se je iz kače preobrazil v zmaja.

Poznavalci ločijo kar 260 vrst zmajev. Lintverni (angl. Lindwyrms) imajo kačasto in obsežno telo z enim ali dvema paroma okončin.

Obstajajo primerki z in brez kril. Večina jih ne more leteti. Izjeme so le tisti, ki imajo dovolj velik par kril. Obstajajo tudi dvoglavni primerki. Najdemo tudi manjše primerke, ki so izrazito kačasti in so brez okončin. Pravzaprav so podobni kačam, le njihova glava je tipično zmajevske oblike.

Janez Vajkard Valvasor je v knjigi Slava vojvodine Kranjske ohranil naš najstarejši zapis o zmajevih mladičih. Ko je obiskal presihajoči vrelec v dolini Bele med Logatcem in Vrhniko, so mu domačini povedali, da je globoko pod zemljo živel zmaj, ki je občasno bruhal vodo na površje. Skozi žrelo studenca so večkrat priplavali zmajevi mladiči. Zmajevi mladiči, ki jih omenja Valvasor, so bile človeške ribice – močerili. In ker tudi v Podpeški jami v Dobropolju sledimo črnega močerila, bi znal zmaj morda bivati celo v Mali gori ...

Zacoprane kraljične, zapisal Fran Peterlin-Sreboški (1870)

Neka mati je rodila v eni noči tri sinove, prvega v deseti, drugega v enajsti in tretjega v dvanajsti uri ponoči. Vsak sin je brž potem izginil, ko ga je mati porodila. Vsi so se čudili temu in mati je bila silno žalostna, ker ni vedela, kam so njeni sinovi šli. Leto za letom je minilo, a o sinovih ni bilo ne duha ne sluha. Šest let in pol je že preteklo, kar je nesrečna mati tri sinove rodila in precej po porodu izgubila, a ni jih bila še po porodu pozabila, ampak zmeraj je bolj in bolj tarnala za njimi. Ko tako toži, se nekega dne neznana beračica v pogovor poda z njo o tej reči. Beračica je bila desetnica (deseta sestra). Prerokuje ji, da bodo sinovi v sedmem letu na ravno tisti dan in v ravno tistih urah prišli nazaj, kakor so bili rojeni; vendar ne bodo prišli pohlevni kot sinovi, ampak srditi kot sovražni divjaki. Da jih bo mati ukrotila, mora vsakemu pripraviti srajco iz sedem let starega platna, za večerjo žgance iz sedem let stare moke in jih zabeliti z zabelo, sedem let staro. – Jako je skrbelo mater, kako bo dobila tako stare reči; vendar neutrudno išče in povprašuje, dokler ni pod nekim mlinom, ki je bil že sedem let podrt, dobila sedem let stare poliske (moke, op. MS), pri nekem tkalcu sedem let staro platno in v opuščeni štacuni sedem let staro mast.

Ko se je sedemletni rojstni god zgubljenih sinov približal, je mati vse potrebno pripravila in čakala uro, ob kateri bo prišel najstarejši sin. Ko deseta ura odbije, se vrata odpro in vstopi v hišo najstarejši sin; osorno se obnaša in jezno zahteva večerjo. Ko mu mati prinese žgance iz sedem let stare moke, zabeljene s sedem let staro zabelo in srajco iz sedem let starega platna, je sin povečerjal, si srajco preoblekel in je bil krotak kakor navadni otroci pri sedmih letih. Ravno tako je bilo ob enajsti uri z drugim sinom in opolnoči z najmlajšim. Potem so šli vsi počivat.

Kralj tistega kraja je bil izvedel, da bodo ti sinovi, ki so pred sedmimi leti bili rojeni in so zginili, na ta sedemletni večer domov prišli. Pokliče jih tedaj k sebi takoj drugi dan, in prišli so zvečer zaporedoma ob urah, v katerih so bili rojeni. Prišel je ob deseti uri prvi sin in kralj ga vpraša: »Kje si bil teh sedem let?« Odgovori

mu: »Jaz sem bil nad zemljo v oblakih, sem videl vse ptice in vse zvezde.« Kralj ga nadalje vpraša: »Veš li kaj o mojih treh hčerah?« Odgovori mu: »Vse oblake sem prehodil, a tvojih treh hčera nisem nikjer videl, pa tudi nisem nič slišal o njih!« – Ob enajsti uri pride drugi sin in kralj ga vpraša, kje je bil sedem let. Odgovori mu, da je bil na zemlji. Kralj ga dalje vpraša, če kaj ve o njegovih treh hčerah. Odgovori mu: »Jaz sem prehodil vse dežele in kraljestva zemlje, sem videl vsakovrstna ljudstva, vse kralje, vladarje, grofe ter vse plemenite gospe in gospodične, pa tudi vse živali, a tvojih treh hčera nisem našel nikjer, pa tudi nisem nič slišal o njih.« – Opolnoči pride najmlajši sin h kralju, ki ga vpraša, kje je sedem let bil. Odgovori mu, da je bil pod zemljo. Na to ga še povpraša kralj: »Veš li kaj o mojih treh hčerah, katere sem izgubil?« Odgovori mu: »Videl sem pod zemljo hude duhove, škrate, lintverne in vso oblast teme; a tudi sem videl tvoje zacoprane tri hčere v oblasti škratov in

lintvernov!« Kralj ga potem vpraša, če bi jih bilo mogoče rešiti in ako bi morebiti si upal to storiti. Mladenič mu na to reče, da je še mogoče jih rešiti in da bo on to storil. Kralj mu da vsega, kar je hotel in napravil se je na pot, da bo kraljične rešil. Posrečilo se mu je, da je vse tri rešil in kralju na dom pripeljal. Potem se je z najmlajšo zaročil in bil je kraljevi naslednik; brata njegova pa sta vsak eno od ostalih kraljičen vzela za ženo in veselja ni bilo ne konca ne kraja po vsem kraljestvu.

(Vir pravljice: Arhiv Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU Povedke slovenskega naroda; Monika Kroječ, Pravljica in stvarnost)

Pripravlja: Metka Starič

SPOROČILO POPRTNIKA JE ... DELITI Z DRUGIMI

Božični obredni kruh – poprtnik ali župnek – se v naših krajih praviloma peče za tretji božič, na predvečer svetih treh kraljev. »Za tri kralje so spekli čžupnike« pri hišah, kjer so imeli dekle ... ko so se snubačev troštali, so rekli: Snubači gredo na ,župnak'. Vsak od domačih je dobil na tri kralje zjutraj kos župnika. Tega so okrasili s kito, na tri premene spleteno, in s tički,« je zapisala etnologinja Anka Novak v šestdesetih letih prejšnjega stoletja po pripovedovanju takrat 70-letne Marije Perhaj, Prelesnikove iz Malih Lašč.

Čezmejni Festival božičnega kruha, ki je od 15. novembra do 6. januarja povezal 36 festivalskih dogodkov po Sloveniji in na Hrvaškem, je bil posvečen kulinarčni dediščini poprtnika. Pod okriljem čezmejnega projekta Uživam tradicijo (Interreg Slovenija-Hrvaška) je Zavod Parnas povezal številne razstave, delavnice, medijske dogodke različnih organizatorjev po Sloveniji in na Hrvaškem, simpatično grafično podobo pa sta mu dali ilustratorka Marija Prelog in oblikovalka Špela Andolšek.

Priprava poprtnika v krušni peči – odlično izhodišče za pripravo butičnega 5-zvezdičnega doživetja

Na Trubarjevi domačiji na Rašici smo v Parnasu v sodelovanju z Občino Velike Lašče in Zavodom Area Gea (Lili Mahne) izpeljali več izobraževanj in predstavitev kulinarčne dediščine poprtnika za učitelje, profesionalne vodnike, novinarje, gospodinje in druge zainteresirane. Društvo za ohranjanje dediščine je ob

razstavi jaslic na Gradežu obiskovalce razveselilo s pokušino poprtnikov, DPŽ Velike Lašče se je festivalu priključilo z državnim ocenjevanjem kruha iz krušne peči, DPŽ Dobropolje-Struge pa z državnim ocenjevanjem in razstavo božičnega kruha. Milka Debeljak je posredovala znanje o pripravi poprtnika bodočim pekem na BIC Ljubljana, Nada Končina iz Šentruperta študentom na Grmu v Novem mestu, Nada Lunder iz Predstrug pa znanje o pripravi pletenic, parkeljnov, angelčkov oz. poprtnika gospodinjam v Šmartnem pri Litiji, Loškem Potoku in Predstrugah. S potujočo razstavo, delavnico in filmom o pripravi poprtnikov smo obiskali Škofljico in Mekinje pri Kamniku. Lokalne razstave poprtnikov in delavnice za šolarje in gospodinje so pripravili v Sodražici in Loškem Potoku, Prezidu in Sošicah na Hrvaškem, v Dolskem, Šentrupertu, Loški dolini in na Svibnem, kjer so festival tudi zaključili z blagoslovom poprtnikov v domači cerkvi. V času festivala je bilo na socialnem omrežju Facebook na strani Poprtnik možno najti številne ideje za krasitev, recepte in obvestila o delavnicah in razstavah po vsej Sloveniji in na Hrvaškem, kar je spretno koordinirala urednica Beti Lunder. Opazili so nas tudi mediji – RTV Slovenija, TV Vaš kanal, Delo, Dolenjski list, Kmečki glas, številna občinska glasila in drugi. V sodelovanju s hrvaškima partnerjema smo predlagali pripravo božičnjaka z Žumberka in župneka iz Prezida za vpis v Register pri Ministrstvu za kulturo Hrvaške, poteka popis nosilcev dediščine iz okolice Škofljice ter iz Šmartnega pri Litiji. Po poprtniku zaradi številnih akcij v dediščinskih skupnostih spet diši v številnih domovih, kar je naš najpomembnejši cilj – ohraniti to izročilo v naših družinah in ga prenesti na mlade. Ohranjanje dediščine priprave božičnega kruha v velikolaških krajih stopa v tretje desetletje in dobiva mednarodne razsežnosti.

Velik korak pri umeščanju priprave poprtnika v srednješolske in visokošolske programe

A središče in srce dogajanja lahko ohranimo prav pri nas – v velikolaški deželi (in Dobropolju). Tu so od nekdaj pekli najbolj bogato okrašene božične kruhe, ki neredko predstavljajo prave estetske mojstrovine in odpirajo številne nove priložnosti za prepoznavno in povezano turistično ponudbo. Svoje mesto je poprtnik že dobil na novem kulinarinem zemljevidu Okusi Dolenjske, ki ga je izdal zavod Dobrote Dolenjske, zasnoval in ilustriral pa dr. Janez Bogataj.

Bogastvo poprtnika na državnem ocenjevanju v Dobropolju

Kruh je od nekdaj pomenil željo po blagostanju in dobri letini. Imamo lepo priložnost, da to nesnovno dediščino vključimo v novo nastajajočo strategijo velikolaškega turizma ter se povezano predstavimo z vrhunskimi turističnimi produkti iz velikolaških krajev. Z njimi lahko prek blagovne znamke Uživam tradicijo vstopimo v kulinarčno transverzalo od Panonije do Jadrana in pripravljene pričakamo leto 2021, ko bo Slovenija postala »Evropska gastronomska regija 2021« in bo globalno prepoznana kot trajnostno usmerjena in vrhunska gastronomska destinacija za butična 5-zvezdična doživetja. Si upamo?

*Metka Starič, Zavod Parnas
Foto: Marta Kastelic, Metka Starič*

KUD MARIJ KOGOJ TURJAK
V SODELOVANJU S PODRUŽNIČNO ŠOLO
IN VRTCEM "SONČNI ŽAREK" TURJAK

vabi na

**proslavo ob slovenskem
kulturnem prazniku,**

**ki bo v četrtek, 7. februarja 2019, ob 18. uri
v dvorani Doma krajanov Turjak.**

Vljudno vabljeni!

**3. JANUARJA LETOS JE MAMICI
VESNI IN OČIJU ROKU IZ GRADEŽA
ZASVETILA NOVA LUČKA.**

CESTE PRI NAS NEKDAJ IN DANES

Danes ceste uporabljamo vsi, nekdanj pa so jih uporabljali predvsem trgovci (ki so bili redki) in vojaki. Kot danes je tudi nekdanj ceste gradila država, včasih tudi ožja območja. Ceste povezujejo kraje in pokrajine. V naših krajih se je začelo novo poglavje v gradnji cest s prihodom Rimljanov.

Rimljani so svoj imperij povezovali s trdno grajenimi, mnogokrat tlakovanimi cestami, ki so jim rekli *viae publicae*. Za gradnjo in vzdrževanje cest so imeli poseben urad *cura viarum*, ki mu je načeloval sam cesar. Kot vso zgodovino razlikujemo tudi rimske ceste in srednjeveške poti.

Izhodišče vseh rimskih cest preko naših krajev je bila Akvileja (Oglej). *Via publica*, ki je bila predvsem vojaška cesta, je šla od Ogleja na *Ponte Sonti* (Gardišče pri Gorici) ali nato v Emono (Ljubljana), na *Atrans* (Trojane), na *Celao* (Celje), na *Poetovio* (Ptuj); proti *Carnuntumu* (na Madžarskem). Drugi krak je šel iz Ptuja proti *Vindoboni* (Dunaj).

Druga pomembna cesta je šla iz Emone proti *Praetorium Latobitorum* (Trebne), od tod na *Neviodunum* (Drnovo pri Krškem) in dalje na *Siscio* (Sisak) in *Sirmium* (Sremsko Mitrovico). Ceste nižjega reda so bile precej podobne poznejšim srednjeveškim potem. Praviloma so bile neutrjene, šlo je za sledove tovornih živali, za kolesnice, stalne točke so bili predvsem prehodi preko plitvin na vodah in preko gorskih prelazov. Če se je le dalo, so napravili pot po slemenih ali po prisojnih delih hribov (trdna tla).

Taka cesta, ki je šla delno tudi preko naših krajev, je tekla od Emone na Lavrico, od tod na Babno gorico, na Ig, na Dobravico, na Golo, Rob, Selo, Laze, Lužarje, Runarsko, Metulje, Lož, Stari trg, Dane, Stare Ogence, na Jurišče, Palčje, Parje, na Veliko Pristavo, Staro Sušico, Buje, Vreme in Vremski Britof, Naklo, Lokev, Brezovico, Trst in dalje na Oglej. (VIR: Arheološka najdišča Slovenije)

V Robu se je na to cesto navezovala cesta preko Rašice na Hočevje in pri Krki v dolino Krke in po njej do ceste, ki je vodila na Hrvaško. Na Škofljici se je od ceste, ki je vodila na Dolenjsko, odcepila cesta, ki je vodila proti Pijavi Gorici, nato na Gradišče preko Velikega Ločnika na Turjak, na Rašico, Vel. Lašče proti Ribnici. V Laščah se je od te poti odcepila pot, ki je vodila preko Velike Slevice na Lužarje. Ta pot je imela slemensko varianto iz Velike Slevice na Sv. Gregor, na Novi Pot in v Kotlu so še pred nekaj desetletji kazali sledove stare »rimske« ceste. (Vir: Krajevni leksikon Slovenije)

V srednjem veku je bila pot preko Golega in Roba bolj ali manj opuščena. Poti v srednjem veku so bile slabše kot v antiki. Šlo je predvsem za sledove hoje, tvorjenja in včasih kolesnice, kjer so potniki in tovarniki iskali primerno utrjeno zemljišče. Cesta iz Velikih Lašč (od odcepa od tovarniške ceste) preko Male Slevice proti Karlovcem je bila urejena šele med prvo svetovno vojno, ko je avstro-ogrška armada pripravljala rezervno frontno črto na Notranjskem. (Pot preko Velike Slevice je bila prestrma za težke vozove, ki jih je vlekla živina.)

V času med obema vojnama so iz vojnoprategških razlogov na novo zgradili cesto iz Podstrmec na Lužarje, staro, preveč strmo cesto, pa so opustili.

V srednjem veku je pridobila na pomenu cesta, ki je vodila iz Stične do Krke, na Hočevje in preko Rašice, Velikih Lašč, Velike Slevice na Lužarje in nato pretežno po starih rimskih cestah prek Senožec (mitnica) proti morju. V divjih časih srednjega veka je bilo potovanje nevaren in zahteven podvig.

Stiški so zato imeli na svoji poti proti morju cel niz posesti, kjer so njihovi potniki in tovarniki lahko počivali in prenočevali pri stiških tlačanih. To so bila naselja: Runarsko, Dolenja vas pri Cerknici, Strmica, Studeno in Strane. Tlačani iz Studenega (12 kmetij) in iz Stran so za stiške opravljali služnost tvorjenja. Polovica tlačanov iz Studenega (6) je tvorila sol od Reke do Studenega, druga polovica (6) pa od Studenega do Stične. Tlačani iz Stranj so za stiške tvorili vino iz Trsta do Ljubljane.

Za vozove je bilo potrebno mnogo železa, ki je bilo redko in drago (osi, obroči za kolesa), zato so bili vozovi in promet z njimi redki. Kmetje so pridelke z njim znosili v koših, seno pa so včasih zvlačili z vlakami.

Vir: Janez Debeljak, *Popotovanje k Levstiku, Obzorja, Maribor, 1981*

Slabih dvesto let (od l. 1408 do leta 1593) so naši kraji trpeli od plenilskih turških vpadov in Turki so naše že tako revne vasi vedno znova požigali, zato ni bilo s čim trgovati.

V srednjem veku na območju današnje Slovenije ni bilo večjih naselij. Zato je bilo malo kupcev kmetijskih pridelkov. Celotna Ljubljana je štela komaj nekaj sto prebivalcev in tudi večina teh si je hrano pridelala sama. Trgovali so predvsem s predmeti, ki so bili sorazmerno majhni in lahki, imeli pa so visoko ceno. Kmetje tlačani so prodajali med, platno, živalske kože, sir, vosek, v vinorodnih krajih tudi vino, kupovali pa so sol, kovine in kovinsko (zlasti železno) orodje; plemenite gospe so kupovale nakit, plemiči kovinsko orožje, oklepe in dragoceno posodje. Vse drugo so pridelali doma ali zamenjali s sosedi. Ribničani in Kočevjarji so krošnjariji. Plačevali so s srebrnim denarjem, včasih so izdelke tudi zamenjavali.

Nekaj je bilo drugače kot danes. Vsak nakup in vsaka prodaja sta bila za družino velik dogodek.

NAJVEČJA RAZSTAVA JASLIC

PA JE BIL SPET REKORD ...

Ko je na sestanku upravnega odbora Društva za ohranjanje dediščine Gradež naš predsednik in idejni vodja razstave namignil, da naj bi bilo letos razstavljenih manj jaslic kot lani, je bilo čutiti malo razočaranja, čeprav presežnikov ne načrtujemo vsako leto. Tako smo bili na odprtju 16. decembra 2018 prijetno presenečeni nad številko 343, ki jo je do konca razstave, 2. januarja 2019, zamenjala kar številka 350.

Letos je bilo zato veliko novih jaslic, ki v bolj ali manj skritih kotičkih Gradeža še niso bile razstavljene. Približno 3.000 obiskovalcev si je lahko ogledovalo podobe iz vseh mogočih materialov in oblik: v sušilnici, Petelinovi hiši, pod kozolcem, na oknih, v kapelicah, stari gostilniški kleti in različnih gospodarskih poslopijih, v imitaciji Županove jame in na prostem. Večje ali manjše mojstrovine so delo prizadevnih domačinov in tudi ljubiteljskih umetnikov. Ponosni smo bili na dve zbirki, ki sta stari okoli 150 let, ter na to, da smo jih nabrali že z vseh celin. Prvič so jaslice postavili lokostrelci, z zanimivo smrečico iz pušic.

Dva rezbarja in dve klekljarici so božične podobe vse nedelje potrpežljivo izdelovali pred gledalci, v sušilnici so skavti pripravili žive jaslice.

Vse dni so se obiskovalci lahko okrepčali s kuhanim vinom ali čajem ter nakupili običajne dobrote, ki jih predvsem iz suhega sadja pripravlja društvo.

Ob nedeljah so se lahko posladkali z miškami oziroma pred božičem s poprtnikom. Otroke je s sladkorčki v jami dvakrat pričakal dobri mož, najprej v podobi Božička in nato kot Dedek Mraz.

Vodniki so imeli ves čas veliko dela, neutrudno so goste vodili po vasi tudi v času, ko ni bil uradno objavljen za ogled. Ob nedeljah je bilo naporno usmerjanje voznikov, da so našli ustrezna mesta za parkiranje.

Nastopajoči

Na odprtju razstave, ko je bilo vzdušje še posebej čarobno zaradi (čeprav tanke) snežne odeje, so božične pesmi zapeli vokalne skupine Alegria, Borovničke in Potoški fantje ter zborček vaških otrok Krheljčki. Naslednje nedelje sta se Krheljčkom pridružila župnijska zbor iz Škocjana in Turjaka. Predzadnjo nedeljo je obiskovalec Vlado Nunčič na pobudo naših članic in članov z veseljem zaigral na lajno in na srednjeveški oprekelj.

Obiskovalci

Že pred uradnim odprtjem si je razstavo ogledalo poln avtobus Avstrijcev, ki so bili navdušeni nad razstavo in dogovorjeno postrežbo. Tudi naslednje dni so se večkrat pripeljale številčne skupine, ki so izrekale same pohvale razstavi in društvu ter tudi pogostitvi, če so se zanjo posebej dogovorili. Mnogi so nam prijetne vtise zaupali po elektronski pošti.

Med sprehodom po vasi sem se pogovarjala s posameznimi obiskovalci, ki niso skrivali občudovanja. Družina iz Dobrepolja si je razstavo ogledala na pobudo prijateljev z Gradeža. Starši so bili pri nas prvič, otroci pa so se že udeležili naravoslovnih dni, ki jih je organiziralo naše društvo. Izrazili so občudovanje in pohvalo, saj se zavedajo, koliko dela so z razstavo imeli člani in članice.

Danilo Fajt Mav iz Ponikev je na Turjaku videl plakat in se je udeležil že odprtja razstave. Ko je drugič s sabo povabil še

prijateljico Simono Dečman iz Ljubljane, je pogrešal petje po vsej vasi, kot se je razlegalo prvi dan. Sicer sta bila navdušena nad celotno razstavo, še posebej je njemu vzbudila nostalgijo preprosta lesena smreka s skromnimi okraski. Obljubila sta, da se bosta še vrnila ob drugi priložnosti.

Družina Modic iz Male vasi, ki je zgrešila vodnika, je bila zelo vesela, ko sem jo povabila do jame, kjer se je skrival Božiček. Za razstavo so Modičevi izvedeli od sovaščanov.

Občudujejo celotno delo našega društva in predlagali so, da bi se več povezovali z obema društvoma na njihovem območju.

Marjeta Malešič, etnologinja s Škofljice, po rodu Kraševka, si je razstavo ogledala že pred dvema letoma, zanjo je izvedela na internetu. Ohranjanje dediščine oziroma slovensko ljudsko izročilo jo že poklicno zanima, obiskala je tudi prireditev Praznik suhega sadja in seveda podpira dejavnost našega društva. Letos je s sabo povabila prijatelja geografa, že omenjenega Vlada Nuniča iz Šmarja pri Jelšah. Že več kot 15 let igra na lajno in srednjeveški oprekelj, ki ga je izdelal po freski iz Mirne. Prvo repliko je naredil avstrijski umetnik, pri njem se je učil tudi Vlado, ki je edini izdelovalec teh dveh inštrumentov ter drugih historičnih glasbil v Sloveniji.

Nekaj let je živel v Nemčiji, kjer je obiskoval šolanje za izdelovanje glasbil. V prednovoletnem času rad igra po mestih, tudi na koncertih, in želi popularizirati lajno med ljudmi. Z veseljem smo mu prisluhnili, ko je iz nje izvabil malo drugačno Sveto noč, z zanimanjem smo si ogledali in poslušali tudi zvoke neznanega srednjeveškega opreklja.

Dogovorili smo se, da bo nastopal še na kaki naši prireditvi.

Zdenka Zabukovec

3. DRŽAVNO OCENJEVANJE IN RAZSTAVA KRUHA IZ KRUŠNE PEČI V ROBU

Društvo podeželskih žena Velike Lašče je v sodelovanju z Zvezo kmetic Slovenije in občino Velike Lašče 7. decembra lani že tretjič zapored organiziralo državno ocenjevanje in razstavo kruha iz krušne peči. Na ocenjevanju in razstavi je bilo tokrat 30 kruhov, med njimi jih je pet prejelo zlato priznanje, 13 kruhov je bilo srebrnih in 12 bronastih.

Lani je že tretjič zapored, v času, ko se začne veseli december in nas obišče prvi od treh dobrih mož, Miklavž, v Robu zadišalo po sveže pečenih kruhkih iz krušne peči. Na ocenjevanju in razstavi je sodelovalo 30 različnih kruhov, ki jih je ocenjevalna komisija razdelila v tri različne kategorije, in sicer v kategorijo A pšenični kruh, v kategorijo B kruh posebnih vrst in v kategorijo C mešani kruh. Kruh mora biti pečen v krušni peči iz enega kilograma moke, ne sme biti pečen v modelu, ampak mora imeti obliko hlebca, ne sme biti premazan z jajcem, pečen mora biti vsaj 8 ur pred ocenjevanjem. Strokovna komisija v sestavi Margarete Damjanič iz Gostilne pri Kuklju, Avgusta Miklošiča, mojstra kulinarike in poznavalca zdravnih rastlin, ter Dušana Brgleza, živilskega tehnologa iz podjetja Bonopan, je zelo strogo ocenjevala zunanji videz in obliko, vonj, videz, okus ter lastnosti skorje in sredice.

Ocenjevalna komisija je bila tudi letos pri ocenjevanju kruhov iz krušne peči stroga.

Čeprav je bilo veliko različnih kruhov, od mešanega pirinega, mešanega z bučnimi semeni, polnozrnatega pšeničnega kruha s krompirjem, mešanega rženega, pisanega kruha, je bilo veliko več kruhov iz pšenične moke, manj pa iz drugih mok. Nekaj kruhov je bilo premalo vzhajanih in zato niso imeli pravilne oblike hlebca, imeli so počeno skorjo ali kako drugo napako v obliki skorje. Skoraj polovica kruhov je bila premalo soljenih, dva kruha pa sta imela okus po kvasu.

Irena Ule, predsednica Zveze kmetic Slovenije, je pri tem poudarila, da tovrstne prireditve s peko različnih dobrot, ki jih društva skupaj z zvezo pripravljajo, niso le za namen tekmovanja, temveč imajo še večji pomen za ohranjanje dediščine in prenos tega znanja na mlajše rodove. Pri peki kruha v krušni peči pa ne gre le za znanje priprav testa in peke kruha, ampak tudi za znanje priprave krušne peči. Tanja Strniša, državna sekretarka ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je po ogledu

razstave povedala, da so jo lepo razstavljeni kruhi spomnili na mladost, ko je v hiši dišalo po sveže pečenem kruhu, danes pa so tega deležni le tisti najbližji nekaterih, ki ohranjajo to tradicijo in izročilo prenašajo iz generacije v generacijo. Ko se na ministrstvu pogovarjajo o skupni kmetijski politiki za novo obdobje, se zavedajo, da kmetijstvo niso le traktorji in njive, temveč h kmetijstvu sodijo hrana, voda, tla in vse tisto, kar ljudje delajo na podeželju in s tem skrbijo, da imamo vsi lepo in kakovostno življenje.

Jože Senegačnik iz Smrjen nad Pijavo Gorico je za svoj kruh s kosmiči in semeni že tretjič zapored prejel zlato priznanje in si tako pridobil plaketo.

Poleg 13 srebrnih priznanj in 12 bronastih je prejelo zlato priznanje pet lastnikov kruhov, in sicer Jože Senegačnik za mešani kruh s kosmiči in semeni, Jasna Jamnik za rženi kruh, Liljana Senegačnik za polnozrnati pšenični kruh, Mihaela Štokovnik za pšenični beli kruh in Jelka Indihar za pisani kruh.

Nagrajenci zlatih, srebrnih in bronastih priznanj

Razstavo so v spremstvu članic DPŽ Velike Lašče ogledali tudi Tanja Strniša, Irena Ule in Tadej Malovrh, župan občine Velike Lašče.

Jože Senegačnik je za mešani kruh s kosmiči in semeni trikrat zaporedoma prejel zlato priznanje, zato je letos prejel tudi plaketo. Jože Senegačnik v svoji majhni krušni peči, ki jo je izdelal sam, peče kruh skoraj vsak dan za svoje otroke in vnuke. Kruh peče z naravnim kvasom, iz kislega testa. Redko peče beli kruh, ker je prepričan, da pravi okus dajejo kruhu moke, kot so ržena, pirina, ajdova, durum moka, kamut, enozrnica, dvoznica, po navadi mešane, in tudi semena ter otrobi.

Dragica Heric

AR
**DAVČNA
TAJNOST**

Gledališka skupina Pod odrom

vabi na ogled komedije v dveh dejanjih

DOHODNINA

**v nedeljo, 10. februarja 2019,
ob 18.00 v Dom Krajanov Rob**

Režija: Alenka Jeraj

Prodaja vstopnic pol ure pred predstavo.

Vstopnice lahko rezervirate na
info@dfg.si ali 051 374 475.

Vabljeni!

PRAZNIČNI DOGODKI DECEMBRA V ROBU

V začetku decembra smo KUD Rob, DPŽ Velike Lašče, Marijine sestre in sestre usmiljenke pripravili praznični petkov večer. Začelo se je z ogledom dokumentarnega filma »Od grofične do služabnice«, ki govori o sestri Jožefi Brandis, ki je v postopku za blaženo. Po filmu nas je obiskal Miklavž s spremstvom. Takoj se je dvorana ponovno napolnila.

Sledila je podelitev priznanj Državne razstave in ocenjevanja kruha iz krušne peči. V kulturnem programu so sodelovali tudi učenci Podružnične šole Rob, kvartet Zvon in harmonikar Tomaž. V prostorih stare trgovine pa je bila na ogled razstava kruha iz krušne peči.

Sredi vasi na vaji nas je od začetka adventa spremljal velik venček, ki je vsak teden dobil eno prižgano lučko več. To je bila do božiča edina okrasitev in razsvetljava. Devet dni pred božičem smo pripravili običaj Marijo nosijo. »Človek ni bil nikoli tako oddaljen od sočloveka, kot je sedaj v tej »razviti« družbi. Zato je prav, da z dejanji in zgledom delamo drugače in sprejmemo v domove in srca Boga,« je napisala ena od sodelujočih družin, ki so sprejele Marijo. Omogočena nam je lepa, nenavadna izkušnja. Javno, v križišču sredi vasi, zaigramo in zapojemo. Kdor se odloči, da sprejme Marijin kip, zaigra dve vlogi. V prvem večeru je v stiski in prosi za prenočišče. Naslednji večer je v vlogi, da ga družina v stiski nadleguje in prosi za majhen kotec. Tako je na svetu vedno bilo in tudi danes je tako. Igra teh vlog se dotakne srca, lepa priprava na praznike je to. Povabljeni, da se nam naslednje leto pridružite. Letos smo imeli okrog 200 obiskov.

Na sveti večer smo čajanke v vago postavile jaslice iz volne in ličja ter drevesce, ki ga krasijo okraski otrok Podružnične šole Rob, in lučke, ki jih je financirala Občina Velike Lašče. Okrasitev bo trajala do svečnice, kot je bilo vedno v navadi.

Majda Tekavec

PREDNOVOLETNO SREČANJE STAREJŠIH DIJAKOV UTŽO VELIKE LAŠČE

Da je starejša populacija občine Velike Lašče še kako živa in živahna, priča tudi že tradicionalno prednovoletno srečanje udeležencev vseh dejavnosti UTŽO v gostilni Kropec. Odvijalo se je v četrtek, 13. decembra.

Za popestritev srečanja so poskrbeli člani literarne skupine s svojimi zapisanimi prispevki, Srečo pa je po svojih močeh dodal večeru še nekaj glasbenega pridiha. Kako je »dišal« večer, lahko začutite iz priloženih prispevkov, glasbe pa na žalost ne morete slišati. Trudili se bomo tudi naslednje leto!

Člani Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) Velike Lašče

VSAM DAN

vsak dan je treba skočiti z vlaka ki pelje v smrt
vsak dan je treba skočiti
ne gledati na bežeč nasip
ne gledati v tirnice ne gledati
samo skočiti
skočiti pravi čas
takrat ko čutiš da te bo trava in grmovje zavilo vase
da te bo prepredlo s plastjo breztežnosti
in nobena skala in kamen te ne bosta ranila
skotalilo te bo v kotanjo
kjer bo pavza majhen nič razmislek kam naprej
ko si vse položila v skok
kaj pride za njim
praznina ravnina vzpon
smeh jok in kletvice
objemanje in stresanje prahu s tistega vlaka
treba je spet iti
skupaj ali vsaka k sebi
vsak dan je treba skočiti v življenje

Ana Porenta

KLIC ČLOVEKU

Človek, ne hiti!
Vsaj za trenutek se ustavi,
da v naglici vrtoglavi
ne izgubiš svoje biti.

Človek, odloži
tablice in telefone,
ugasi ekran,
zunaj je resničen dan.

Človek, odstrani
slušalke.
Sprosti ušesa.
Še vedno šepetajo drevesa
in ščebetajo ptice.

Človek, postoj,
poglej, poslušaj,
občuti utrip svojega veka
in se nasmelj,
ko srečaš človeka.

Darinka Grmek Štrukelj

JESEN

Bogate krošnje dreves
se nam v jeseni kažejo
v vsej svoji lepoti.
Dozorevanje in minljivost
si podajata roki.
Kakor bi narava hotela pokazati,
kaj zmore, preden gre počivat.
Bela debla brez se svetijo v soncu.
Listje žari v ognjenih,
zelenih in rjavih niansah.
Paleta barv je nedosegljiva.
Valovanje nepokošenih trav
spominja na morske valove.
Osamljena ptica leti zelo visoko.
Čudoviti, topli večeri so v letošnji
jeseni.
Za vejami dreves se že v mraku
svetlika luna.
Temne silhuete krošenj v gozdu
čarobno šumijo.
Šelest na pol suhega listja se sliši,
kakor bi drobne živali tekale okrog.
Zvoki noči so drugačni, skrivnostni.

Marija Ovca

ODA

V slepeč dan
se prerinem,
razlezem se med mahje.
Kam?
Že me vleče navzdol,
raziskujoče,
žuboreče,
šumeče,
grozeče,
padam,
padam,
padam v globino.
Iz vrtinca
se zbudim,
umirim,
sonce me ljubi.
Stena, zid,
ni skala,
nobenega kiskanja
za zajtrk ni.
Omotičnost mine,
zбудim se
v okroglini stekla.
Zaprta.
Oglata modrina:
Izvir Lurd
Oda

Nada Petrovič-Mager

ODA SVOBODI

Tvoj klic je močan
in trga okove,
odpira obzorja,
moči daje nove.

Brez tebe je tema
in v duši je mraz,
nesreča odkrije
svoj pravi obraz.

Te mnogi bi radi
zaprlji v ogrado,
te zbrisali iz uma
kot slabo razvado.

Svoboda je moč,
ki goré premika,
svoboda je luč,
ki se v dalji
svetlika,

svoboda je up,
ki zadnji umira,
svoboda se vedno
na pogumne
opira.

Vest si ti slaba
vseh tistih
slabičev,
ki sanjajo sebe
v vlogi biričev.

Zatiram sonce si,
zasužnjenim sen,
upanje stalno
kot ljubimcem
objem.

Zato boš ostala
kot zvezde na
nebu
do večnosti draga
kot morje galebu.

Svoboda je moč,
ki goré premika,
svoboda je luč,
ki se v dalji
svetlika,
svoboda je up,
ki zadnji umira,
svoboda se vedno
na pogumne
opira.

Srečo Knafelc

V LETU 2019 VAM ŽELIMO

VZTRAJNOST

Naj do cilja te vodi,
majhne korake s tabo naj dela,
čez ovire naj skače,
prepreke podira,
lenobo iz tebe zradira.

ČAS

Ko lepo bo,
naj se vleče,
ko hudo bo,
kot zajec čez polje
hitro naj steče.

OGENJ

Naj dom ti ogreje,
s plameni naj se ti smeje,
v srce naj ti iskra preskoči,
gori naj tudi ponoči.

SPOMIN

Naj preudarno ti služi,
stare zamere naj briše,
samo lépo za vedno zapiše.

PRIJATELJI

naj te na kavo vabijo,
po telefonu naj te kličejo,
včasih naj ven te zvlčejo,
nate naj nikoli ne pozabijo.

POGUM

za vsakdanji jutranji skok
s tistega Aninega vlaka,
v mehko travo,
kjer te odrešitev čaka.

ODLOČITEV

Tista prelomna, tista prava,
strašljiva, bojazljiva, čakajoča,
naj letos končno res zmagaja
in odžene že tistega starega
vraga.

DENAR

Naj ne bo tvoj vladar,
z njim kupi si dogodke,
ti so vedno največji dar.
Ne zapiraj ga v banke,
pozabi na obresti,
pusti ga, naj kroži,
več vredno je sonce
na slani koži.

POČASNOST

Upri se hitrosti, hitri blagajni,
bodi srečen kot tele na gmajni,
ne kupuj coffee-to-go,
bureka v papirju za domov.
Ustavi kazalce,
nalij kavo v tiste najlepše šalce,
da ne bodo čakale v prašni
kredenci
na tvoje posmrtno odnašalce.

Aleksandra Marijanovič

JEZIK

Če ljubiš deželo očetov,
ljubiš jezik,
v katerem ljubiš!

Nada Petrovič-Mager

V letu 2019
vam želimo
tudi PRESENEČENJA,
ker:

- popestrijo življenje,
- so kot češnje na torti,
- polepšajo dan,
- preženejo dolgčas,
- nosijo skrivnost,
- so dogodivščine,
- privabijo nasmeh.

Zdenka Zabukovec

ODA UTŽO

Učiti se ali se ne učiti?
Pamet mlajših starejših ne zaostaja.
Starost se ne meri po koledarju,
vodi potreba po novem spoznanju.

Druženje starejših in mlajših daje elan,
zvečer si rečeš, kako lep je bil dan.
Slušatelji UTŽO smo vedoželjni, nasmejani,
odkrivanju lepot naših krajev vdani.

Ritma dneva ne ukazuje kazalec na uri,
na UTŽO lahko potrkaš na duri.
Neuresničene želje mladosti izpolniš,
žlahtni privilegij, učiš se, kar želiš,
raziskuješ, pišeš, rišeš, samozavest krepiš.

Ana Pia Debeljak

ODA ZIMI

Poslala si nam čipkaste snežinke,
z lučkami zastrla zvezdne utrinke,
zvalila ljubimce v odeje sanjave
in male kričače na bele planjave.

Dobre može si poklicala zanje,
zeleno naravo odela si v spanje.

Zimo moraš imeti rad,
če ne kasneje, vsaj ko si mlad.
Zimo moraš imeti rad,
če ne prej, vsaj ko jo prežene pomlad.

Zdenka Zabukovec

HVALNICA

O, DA tebi pojem hvalo.
O, DA ti si več kot sebe vredna.
O, DA ne bi bil ob tebi le figura
bedna.

O, DA bi se kako drugače dalo.

A bil sem ena velika nerODA,
ni hotela me ne ona, ne usODA.
Iz želje se zgodila je nezgODA,
jaz pa izpadel sem prismODA.

Žarko Komar

AKTIVNOSTI DRUŠTVA ZARJA SPOMINOV VELIKE LAŠČE

Društvo je v zaključku leta, 26. novembra, najprej tradicionalno počastilo spomin na padle in ustreljene udeležence NOB na treh stalnih spominskih obeležjih na Turjaku, v Robu in Velikih Laščah. Zahvala velja učiteljicam Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče in podružnične šole Rob, ki so sodelovale pri pripravi in izvedbi kulturnega programa. Ob tej priložnosti gre tudi posebna zahvala tovarišu Štiberniku, ki je temeljito

in natančno obnovil zelo slabo vidne napise na spomeniku v Velikih Laščah.

Drugi dogodek je bil prednovoletno srečanje članstva društva v dvorani KUD Turjak 6. decembra, kjer je za posebno kulturno vzdušje poskrbela naša draga gostja Jerica Mrzel in se pesmijo posvetila ljudem, ki so se borili za svobodo. Srečanje se je končalo s prijaznim druženjem in klepetom ob hrani in pijači.

PRED- IN PONOVOLETNI DNEVI UPOKOJENCEV

Pospravljam novoletno dekoracijo in prebiram še enkrat voščilnice. Tiste misli napisane »na roko« so mi res najlepše. Toda vsako leto jih je manj.

Tako pa brišem dobre želje iz telefona in vso srečo z e-mailov. Kaj naj zdaj z njo? S to srečo, mislim. Saj si jo mora vsak človek ustvariti sam, v svojem okolju, v svoji družini, s svojimi najbližjimi, in ne samo srečo, tudi vzdušje, veselje in čarobne praznike. Toda to še kako dobro vedo in se zavedajo tisti starostniki, ki so osamljeni, tisti, ki jim življenjska energija in zdravje tega ne dopuščata več.

Dobri mož je prišel ...

Dobro se tega zavedamo tudi člani Društva upokojencev Velike Lašče in zato si organiziramo prednovoletno, skoraj družinsko srečanje. Zelo velika udeležba vsako leto nam pove, da delamo prav. Sredi decembra si pričaramo prisrčen praznični dan in tudi letos je bil poln dobre volje. Pri Puglju v Ribnici so se nam pridružili še ribniški upokojenci, tako da je bil poudarek tudi na povezovanju s sosednjimi društvi. Ampak to ni bilo pomembno. Pomembno je bilo vzdušje, toplina in medsebojno druženje. V dogajanje nas je popeljala naša predsednica Marija z uvodnim nagovorom. Nato nas je pobožala ribniška pesem v izvedbi kvarteta Zvon. Po dobri hrani je muzika mnoge zvalila na plesišče. Nekateri pa so tiho obsedeli s svojimi mislimi in ni se dalo razbrati njihovih občutkov. Toda z obiskom je pohitel Božiček ali Dedek Mraz – dobri mož z darilci torej; in verjemite mi, vsi smo se radostili kot otroci.

Zatemnjen ambient, svečke, ognjemet in nežni zvoki Bele snežinke so botrovali tisti čarobni intimi, ki se je dotaknila naših čustev ... Sreča.

Mogoče je prav, da se ob tej priložnosti zahvalimo vsem, ki so nam to omogočili in sponzorirali darila. To so letos bili: Priba, Renova, Poni, Zavarovalnica Triglav, Lekarna Ljubljana, filijala Velike Lašče, Mizarstvo Tekavčič, KNUT, Trgoup, Centa Uroš, Jože Pirman, Marko Zakrajšek, Kmetijska zadruga Velike Lašče, picerije: Rok, Adam, Rozika, Arkada in Harlekin, gostilna Čot, gostilna Pri Kuklju, B&F, Ljubljana, DSI – Linz in LUART, d. o. o., Ribnica.

Velika zahvala gre predvsem naši predsednici, ki je vsa ta podjetja že mesece prej obiskovala in moledovala za darilca, jih sama zavijala in ... Ja, bila so presenečenje.

Potem so tukaj še novoletna voščila. Pošiljateljev ne bomo naštevali, se pa v imenu društva vsem za lepe misli in želje zahvaljujemo.

In kakšno bo letošnje leto? Ponovno bo tako, kakršnega si bomo naredili!

Kvartet Zvon

Najstarejši udeleženec

*Helena Grebenc Gruden,
foto: Martin Gruden*

40 LET USPEŠNEGA DELA

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine je 13. decembra 2018 pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja ter v družbi članov, sodelavcev in gostov obeležilo 40 let uspešnega dela. Društvo je bilo ustanovljeno 5. decembra 1978; skozi štiri desetletja ga je vodilo pet predsednikov.

Na slovesnem dogodku, prepletenem z glasbo, poezijo, dobrodelno noto in poklonom ljudem, ki so v preteklih desetletjih pomembno prispevali k razvoju društva, je podoba in poslanstva društva predstavila predsednica Mirjam Kanalec, z nagovorom pa se ji je pridružil tudi njihov član in predsednik Zveze paraplegikov Slovenije Dane Kastelic.

Ob praznovanju so se s projekcijo izvornih fotografij – nemih, vendar zgovornih pričevalk bogate zgodovine – zazrli v preteklost. Vse od ustanovitve organizacije slovenskih paraplegikov in tetraplegikov skozi čas burnih političnih in gospodarskih dogajanj do danes. V nadaljevanju poti so predstavili izvajanje socialnih programov in številne pomembne mejnike, ki so društvo zaznamovali na vseh področjih.

V obeležje visokega jubileja je bila vpeta tudi akcija zbiranja denarja za nakup novega kombija, ki ga društvo nujno potrebuje za varen prevoz članov. Med prireditvijo je njihov slikar Željko Vertelj, ki slika z usti, ustvarjal sliko Potok v zimi in jo namenil licitaciji. In tudi voditelj Robert Pečnik – Pečo je nekaj minut namenil udeležencem, da so »odklenili« svoje

mobilne telefone in družno poslali SMS sporočilo na številko 1919 z besedo KOMBI5. Akciji pa se lahko pridružite tudi vi in na TRR SI56 6100 0001 8731 144 nakažete svoj prispevek. Na proslavi so se spomnili tudi članov, ki so s svojim delom v preteklosti uspešno krmarili društvo in ga pomagali pripeljati do prepoznavnosti, ki jo ima danes. Nekdanjim predsednikom so podelili plakete društva, drugim zaslužnim članom pa priznanja. Priznanje je za sodelovanje in podporo prejel tudi Mercator, d. d. Zahvalili so se tudi vsem partnerjem, občinam, invalidskim organizacijam, inštitucijam, sponzorjem in donatorjem ter drugim, ki so z njimi sodelovali in jih podpirali; še posebej pa krovni organizaciji Zvezi paraplegikov Slovenije. Brez njihove pomoči ne bi dosegli takih uspehov. Slovesen dogodek so popestrili in obogatili mlada harfistka Taja Rijavec iz Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani, pesnica društva in večkratna nagrajenka Darinka Slanovec, plesni par kluba Zebra Martina in Roman ter znana pevka Nuša Derenda.

*Za Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine
Jože Globokar*

Pridite - vse je pripravljeno!

Vabljeni na ekumensko bogoslužje, ki ga je letos pripravil slovenski odbor SMD.

Organizator: Ekumensko gibanje "svetovni molitveni dan" Slovenija
www.worlddayofprayer.net

SVETOVNI MOLITVENI DAN

PETEK, 1. 3. 2019, ob 18.30

Župnijski dom
Alojzija Grozdeta Velike Lašče

PO 12. KROGU 2. SLOVENSKE FUTSAL LIGE DOMAČA EKIPA V SREDINI LESTVICE

10. SEZONA ZA KMN VELIKE LAŠČE V LIGI NOGOMETNE ZVEZE SLOVENIJE

Po zmagi v 12. krogu 2. SFL v domači športni dvorani v Velikih Laščah ostaja domača ekipa trdno v sredini lestvice. Med desetimi ekipami, ki letos sodelujejo na tem tekmovanju, je pred sosedi iz Dobropolja in Sodražice.

Letošnja sestava ekipe je pomlajena. Pokazalo se je, da je to eden izmed razlogov, da smo rezultatsko pod načrti iz avgusta. Tudi v zalednih službah imamo še rezerve, a gledamo naprej. Dvorana se na domačih tekmah polni, in to je dober znak.

Prav zadnja tekma osmega marca v Sodražici, v medijih so te sosedske dvoboje označili za »EL DOLENIKO«, zna biti pikica na letošnjo futsal sezoni.

Prvi EL DOLENIKO 30. 11. 2018 v domači dvorani je po dramatičnem zaključku pripadel domači ekipi in še danes odmeva.

Če bo januarski prestopni rok omogočil nadgradnjo obstoječega, se bomo lahko vsi prepričali na naslednjih tekmah:

- 25. januarja 2019 ob 20.00 v Velikih Laščah, proti ekipi Dlan Logatec;
- 2. februarja 2019 ob 18.00 na Miklavžu;
- 8. februarja 2019 ob 20.00 v Velikih Laščah, proti ekipi Mlinše;
- 15. februarja 2019 ob 20.00 v Ljutomeru;
- 22. februarja 2019 ob 20.00 v Velikih Laščah, proti ekipi iz Dobropolja in
- 8. marca 2019 ob 20.00 v Sodražici.

Vabljeni vsi bralci Troble, da se pridružite domači navijaški skupini in doživite prijeten športni dogodek na tekmah 2. SFL v domači občini.

Združeni smo močnejši in uspešnejši.

Tekst in foto: Mitja Pintarič

Stranka Lista Marjana Šarca se vam zahvaljuje za izkazano podporo na lokalnih volitvah. V občinskem svetu bomo odločno in skupaj delali v dobro vseh občanov.

Želimo vam, da bi bilo leto 2019 zdravo, srečno, mirno in uspešno.

Iniciativni odbor LMŠ Velike Lašče

lms
Lista Marjana Šarca

Okrepčevalnica in pizzeria ROZIKA

Nahajamo se ob poti do Turjaškega gradu.

Nudimo pice iz krušne peči,

malice, kosila in jedi po naročilu.

Odperti smo vse dni v letu. Več na www.skarpa.si.

SESTAVIL ANDREJ PRAZNIK	VSOTA DOLŽIN STRANIC LIKA	VELIKO MESTO NA NIZO- ZEMSKEM	EVROPSKA VESOLJ- SKA RAKETA	VELIKA REKA V EGIPTU	ŽAN SERČIČ	PRIPRAVA ZA UGO- TAVLJ. VI- NJENOSTI	NOGO- METNI TRENER MILANIČ	PREBI- VALEC NASELJA AVČE	
PIJAČA IZ POM- RANČNE- GA SOKA									
DALJŠA OBLIKA IMENA BORIS									
SLOG					SKRČENJE MIŠICE				
JEZERO NA SEVE- RU FINSKE					ČLOVEK M. SPOLA				
TROBLA	DOLOČILO	PREROK IZ STARE ZAVEZE	RISANI FILM	SVETNICA: ... KRŠKA	NEDO NADI	MICHELAN- GELOV KIP JUGOSL. DENAR			
KRAJ, KJER JE UMRL P. TRUBAR							MLETA ŽITNA ZRNA		
ŽVILA ZA ČEZ ZIMO							LITERAT ŽUPANČIČ KOVINSKA POSODA		
PREPRO- STA VRA- TA IZ LAT V PLOTU					NEURE- JENOST GL. MESTO NEPALA		PREGNAN- STVO		
REKA V RUSIJI, PRITOK VOLGE				NEKDANJE DRUŽAB- NO SHA- JALIŠČE			PEVKA HABERL OPRIJE- MALIŠČE		
STOPNJA V VOJAŠKI HIERAR- HIJI				VELIKA PAPIGA ERNESTA (KRAJŠE)		RIM. BOG LJUBEZNI VLAGA NA TRAVI	POMEMB- NA ŽE- LEZOVA RUDA	OSSIP ZADKINE RIMSKI PESNIK	
BEKE- TANJE					POSODA ZA NALI- VANJE		RIMSKA BOGINJA TRNATO DREVO		
ZVOČNI ZNAK ZA NE- VARNOST					MOŠKI, KI POSPRAV- LJA SOBE DŽIN		OBER		
TROBLA	POLMER	TRAVA DRUGE KOŠNJE	JAPON. MESTO FR. SLIKAR (EDOUARD)				GUSTAV IPEVEC LETOPIŠ	AVSTRIJ- SKO MESTECE OB MURI	AKONTA- CIJA
EVROPSKI UMET- NOSTNI SLOG						DOPOL- NILNI PREDLOG K ZAKONU			
OČE				SPODNJI DEL POSODE DOBA		NIZEK ŽENSKI GLAS	VINCENC (KRAJŠE) GL. MESTO ITALIJE	UROŠ VELEPEC UPANJE	
NEKDANJI SLOV. KO- ŠARKAR (IVO)					SMEŠEN PORTRET JAKOB ALJAŽ				
TRSKA					MESEC MALI SRPAN		SLADKO- VODNA RIBA		
VEČJA SKUPINA PTIC					NADUHA		IVAN TAVČAR	UPTON SINCLAIR	

Nagrajenec iz Troble št. 7 je **ŠTEFAN GRUDEN**, Laporje. Nagrajenec bo nagrado prejel po pošti. **ČESTITAMO!**

Rešitev **SAMO nagradnega gesla** z vašim polnim naslovom pošljite na naslov uredništva Troble, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče ali ga oddajte v tajništvu občine. Rešitve sprejemamo do datuma uredniškega sestanka, ki bo v marcu 2019.

Izžrebanec nagradnega gesla bo prejel **bon za PICO za dve osebi v PIZZERIJI ROZIKA** in bo objavljen v Trobli št. 2.

Nagrado bo izžrebanec prejel po navedeni pošti.

NOVOSTI ZA UPORABNIKE ZDRAVSTVENIH STORITEV V ZD RIBNICA

UVAJANJE SPLETNEGA NAROČANJA V SPLOŠNIH AMBULANTAH IN DISPANZERJIH ZD RIBNICA

V želji, da bi izboljšali naročanje pacientov na zdravstvene obravnave v okviru ZD Ribnica, smo se odločili, da uporabnikom naših storitev poleg osebnega in telefonskega naročanja na zdravstveno obravnavo ponudimo tudi možnost spletnega e-naročanja za posamezne ambulante.

To obliko naročanja lahko koristijo uporabniki prek naše spletne strani www.zdribnica.si na okenčku desno, e-naročanje.

V sistem spletnega e-naročanja smo vključili 9 ambulant, med njimi tudi ambulanti obeh zdravnikov v ZP Velike Lašče.

Naročite se lahko kadar koli samo s klikom na povezavo na prosti termin v ambulanti svojega izbranega osebnega zdravnika. Ponujena vam je tudi možnost naročila e-receptov za stalno terapijo.

Zaposleni v ambulantah imajo možnost obveščanja pacientov o morebitnih spremembah urnika dela, odsotnostih, raznih dogodkih ...

Upamo, da uporabniki ne bodo imeli težav pri uporabi te spletne aplikacije, saj nam je bil ta sistem predstavljen kot eden boljših v Sloveniji. Seveda se bomo trudili za posodobitve in ustrezno nadgradnjo glede na možnosti in potrebe naše dejavnosti.

PRENOVA TELEFONIJE

V decembru 2018 smo zaključili s celovito prenovo telefonije v vseh enotah ZD Ribnica. Pacienti, ki pokličete prek centralne številke (01 837 22 00) telefona v ZD Ribnica, dobite naslednjo informacijo o izbiri številke:

- številko 1 pritisnete, če potrebujete nujno medicinsko pomoč oz. nujno zdravljenje;
- številko 2 pritisnete, če potrebujete splošne informacije;
- številko 3 pritisnete, če potrebujete informacijo o urniku dela zdravnikov.

Vse klice pod številko 1 snemamo z namenom zagotavljanja hitrega, učinkovitega in kakovostnega zdravstvenega reševanja ogroženosti prebivalcev. ZD Ribnica ima na voljo eno ekipo mobilne enote NRV v sestavi zdravstveni reševalec z NPK in diplomirani zdravstvenik ali dipl. med. sestra ter v dežurni službi 3a enega dežurnega zdravnika. Ta ekipa nudi 24-urno nujno medicinsko pomoč poleg NMP v zdravstvenem domu tudi NMP na terenu občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok. **V občini Velike Lašče nujno medicinsko pomoč na terenu izvaja SNMP Ljubljana. Pacientom nujno medicinsko pomoč nudijo zaposleni zdravstveni delavci v ambulantah v ZP Velike Lašče v času svojega ordinacijskega časa. Za nujno medicinsko pomoč se prebivalci Velikih Lašč lahko zunaj časa delovanja ZP Velike Lašče obrnejo na dežurno službo ZD Ribnica. Dežurna služba poteka med tednom od 20.00 do 7.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih neprekinjeno (24 ur). Če je urgentna ekipa na terenu, pacienti dobite informacijo o odsotnosti NMP ekipe na odzivniku. V takem primeru kličite za NMP na številko 112 in bo obravnava potekala prek klicnega centra.**

Klicna številka v primeru življenjske ogroženosti je 112.

LOGOPEDIJA

Z 8. 10. 2018 je v ZD Ribnica pričela z delom logopedinja Maruša Mihelčič. Za obravnavo v logopedski ambulanti se lahko naročite na tel. št. 040 557 872 v ordinacijskem času ambulante in na e-naslov: logopedija@zdribnica.si.

Trenutno logopedinja dela na lokaciji ZD Ribnica, v 1. nadstropju. Naročeni uporabniki storitev počakajo v čakalnici št. 9. Zaradi koriščenja starševskega dopusta logopedinja dela 80-odstotni delovni čas.

Predvidevamo, da se bodo k nam vrnili uporabniki, ki so bili v vmesnem času, ko nismo mogli zagotavljati logopedskih storitev, prisiljeni poiskati storitve zunaj našega ZD, in seveda tudi vsi, ki tovrstno storitev potrebujejo sedaj.

Ordinacijski čas ambulante:

Ponedeljek	6.30–12.30
Torek	6.30–12.30
Sreda	6.30–12.30
Četrtek	12.00–18.00
Petek	NE DELA

Novosti v zvezi z napotovanjem pacientov na zdravstvene storitve

Dne 21. januarja 2018 je stopil v veljavo Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o pacientovih pravicah ter Pravilnik o naročanju in upravljanju čakalnih seznamov ter najdaljših dopustnih čakalnih dobah.

Na novo je uveden pojem NAPOTNA LISTINA, ki zajema napotnice in delovne naloge ter uvaja novosti glede napotovanja pacientov.

1. Določene so najdaljše dopustne čakalne dobe za posamezno vrsto zdravstvene storitve glede na stopnjo nujnosti:

- NUJNO: nujna medicinska pomoč, nujno zdravljenje v 24 urah,
- ZELO HITRO: storitev mora biti opravljena v roku 14 dni,
- HITRO: storitev mora biti opravljena v roku 3 mesecev,
- REDNO: storitev mora biti opravljena v roku 6 mesecev.

Najdaljše dopustne čakalne dobe ne veljajo za kontrolne preglede.

2. Določeni so ROKI ZA PREDLOŽITEV NAPOTNE LISTINE IZVAJALCU, in sicer pacient mora izvajalcu predložiti napotno listino:

- s stopnjo nujnosti nujno: najpozneje naslednji dan,
- s stopnjo nujnosti ZELO HITRO: v 5 dneh,
- s stopnjo nujnosti HITRO in REDNO: v 14 dneh po njeni izdaji.

Če napotna listina ni oddana v tem roku, PRENEHA VELJATI.

Pacienta z napotno listino, predloženo po izteku rokov 5/14 dni od izdaje, se ne uvrsti na čakalni seznam oziroma se mu zdravstvena storitev ne opravi.

Roki za predložitev napotne listine izvajalcu veljajo za VSE preiskave, napotitve na fizioterapijo in na PRVI pregled h kliničnemu specialistu.

Ti roki ne veljajo za napotne listine za KONTROLNI pregled (ali je napotnica izdana za kontrolni pregled ali ne, je razvidno iz šifre zdravstvene storitve XXXX – kontrolni pregled).

3. ODPOVED TERMINA: Pacient lahko termin odpove le enkrat, a mora to narediti najpozneje 10 dni pred terminom.

Vse paciente prosimo, da skrbno spremljajo datume napotnih listin in se pravočasno naročijo na pregled h kliničnemu specialistu ali na preiskavo.

4. VODENJE ČAKALNIH SEZNAMOV: Na podlagi Pravilnika o naročanju in upravljanju čakalnih seznamov ter najdaljših dopustnih čakalnih dobah (Uradni list RS št. 3/2018) so v ZD Ribnica za naročanje in vpisovanje v čakalni seznam zadolžene medicinske sestre (zobne asistentke) v ambulanti posameznega (zobo)zdravnika.

Namen in cilj vodenja čakalnih seznamov je pacientom zagotavljati enako pravičnost in dostopnost do zdravstvenih storitev, skrajšanje čakalnih dob in pregledno vodenje čakalnih seznamov ter nadziran čas nad opravljeno storitvijo.

Izvajalec pacienta uvrsti na prvi prosti termin na čakalnem seznamu, pri čemer upošteva stopnjo nujnosti ter datum in čas prejema napotne listine.

PRESEGANJE NAJDALJŠE DOPUSTE ČAKALNE DOBE

Če pooblaščen oseba za čakalni seznam ob uvrščanju pacienta na čakalni seznam ugotovi, da čakalna doba za določeno zdravstveno storitev presega najdaljšo dopustno čakalno dobo, pacientu predlaga izvedbo zdravstvene storitve pri drugem izvajalcu z dopustno čakalno dobo, pri čemer pacienta seznanijo z možnostmi in načini pridobivanja informacij o terminih pri drugem izvajalcu. Kadar drugega izvajalca z dopustno čakalno dobo v Republiki Sloveniji ni, izvajalec pacientu posreduje informacijo o nacionalni kontaktni točki za čezmejno zdravstveno varstvo pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS).

Če pacient izvedbo zdravstvene storitve pri drugem izvajalcu odkloni, ga pooblaščen oseba za čakalni seznam uvrsti na čakalni seznam in na njem označi, da je bil pacient obveščen o možnosti izvedbe zdravstvene storitve znotraj najdaljše dopustne čakalne dobe pri drugem izvajalcu. Omejitev glede najdaljše dopustne čakalne dobe ne velja za pacienta, ki želi, da se zdravstvena storitev opravi pri točno določenem zdravstvenem delavcu ali zdravstvenem sodelavcu, in za pacienta, ki ima določen nadomestni termin, na kar se pacienta posebej opozori.

Dopustno čakalno dobo v ZD Ribnica presegamo v specialistični okulistični ambulanti za vse stopnje nujnosti, razen stopnje nujnosti NUJNO. Prav tako presegamo dopustno čakalno dobo na področju ortodontije.

Paciente, ki so uvrščeni v čakalni seznam v okulistični ambulanti, 3–5 dni pred naročenim terminom ponovno obvestimo prek sms sporočila o datumu pregleda.

Glavni razlog preseganja dopustne čakalne dobe je pomankanje tovrstnih specialistov. Na območju Ribnice in Kočevja v javnem zavodu deluje okulistična ambulanta samo v ZD Ribnica v obsegu 0,51 programa ZZZS. Vodstvo ZD vsako leto obvešča pristojne na MZ o potrebi specialista oftalmologa in ortodonta. Čakalne dobe za specialistične ambulante (okulist, diabetolog, ortodont) in fizioterapijo lahko spremljate prek naše spletne strani www.zdribnica.si, portala cakalnedobe.ezdrav.si in objav na oglasnih deskah v čakalnicah ambulant.

Kot večina zdravstvenih domov v Sloveniji tudi za nas predstavlja veliko težavo pomanjkanje zdravnikov. V veliko pomoč so nam naši specializanti.

Naši izbrani osebni zdravniki so polno zasedeni. Izbira osebnega zdravnika na novo je možna pri vseh splošnih oz. družinskih zdravnikih, pediatru in šolski zdravnici samo po osebnem dogovoru pri posameznem zdravniku. Izbira osebnega ginekologa in izbira osebnega zobozdravnika je možna pri vseh izvajalcih tovrstnih storitev.

Pomagamo si tudi s pomočjo zunanjih sodelavcev. Ponavljamo razpise za prosta delovna mesta in upamo, da se nam bo javil ustrezen kader.

Trudimo se ohranjati dostopnost do kakovostnih zdravstvenih storitev.

Dajemo velik poudarek na preventivi, saj si želimo, da je pacient aktiven partner v skrbi za lastno zdravje.

Pripravila: Direktorica: Lidija Šmalc, dr. med., in Milena Krajec, pomočnica direktorice za zdravstveno nego

KUD Primož Trubar Velike Lašče

Univerza za tretje življenjsko obdobje Velike Lašče

V sklopu zeliščarskih delavnic vas vabimo v

SVET ZDRAVILNIH RASTLIN IN ZAČIMB,

in sicer na drugo zeliščarsko delavnico 2018/2019, ki bo
v četrtek, 21. februarja 2019, ob 17. uri
v klubski sobi Levstikovega doma v Velikih Laščah.

Tema delavnice:

**KO GRE ZA MOJE ZDRAVJE,
SAMO ŽELJE NISO DOVOLJ**
(kako uresničimo to, kar je na videz nemogoče)

Delavnico izvajata Ana Usenik (»Pehta s hribov«) in
Darja Mlakar iz Društva Zapotok.

Cena delavnice za člane UTŽO je 3,00 eur,
za nečlane 5,00 eur.

Prijave sprejemamo do torka, 19. februarja 2019.
Delavnica bo izvedena ob zadostnem številu prijav.

Prijave in dodatne informacije: po elektronski pošti na
e-naslov utzo.velikelasce@gmail.com ali na telefon:
041 380 036 (Danica Cvetko)

Lepo vabljeni!

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV ŠTIPENDIJ ZA DEFICITARNE POKLICE ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020 (273. JAVNI RAZPIS)

Štipendije za deficitarne poklice so namenjene dijakom, ki se izobražujejo za poklice, za katere na trgu dela ni dovolj kadra glede na potrebe delodajalcev. Vlogo bo mogoče oddati od 15. 6. 2019 do 20. 9. 2019.

Polni naziv razpisa: Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice za šolsko leto 2019/2020 (273. javni razpis)

Objava razpisa: 11. 1. 2019 na spletni strani sklada in na portalu e-Uprava

Rok prijave: od 15. 6. 2019 do vključno 20. 9. 2019. Vloge, oddane pred začetkom roka/po zaključku roka za prijavo, bodo zavržene.

Vrednost razpisa: 3.600.000,00 EUR

Predmet razpisa: Predmet javnega razpisa je štipendiranje izobraževanja na ravneh izobraževanja in področjih, opredeljenih v Politiki štipendiranja, od šolskega leta 2019/2020 do izteka izobraževalnega programa.

Pogoji za pridobitev štipendije: Vlagatelj mora biti prvič vpisan v 1. letnik enega od izobraževalnih programov ter izpolnjevati druge razpisne pogoje.

Višina štipendije: mesečno 100,00 EUR.

Izplačilo štipendij: do 15. dne v mesecu za pretekli mesec

Dostopnost vloge: vloga bo dostopna v juniju 2019

Priloge k podpisani vlogi:

- v celoti izpolnjen in podpisan obrazec Vloga za dodelitev štipendije za deficitarne poklice v šolskem letu 2019/2020 in
- fotokopija spričevala zaključnega razreda šolskega leta 2018/2019; če vlagatelj v šolskem letu 2018/2019 ni zaključil predhodnega izobraževanja, mora priložiti fotokopijo spričevala zadnjega zaključnega razreda, ki ga je opravil v preteklih letih, in ustrezno potrdilo o statusu po 12. členu ZŠtip-1, če vlagatelj ni državljan RS (npr. kopija dovoljenja za prebivanje »rezidenta za daljši čas«).

Način oddaje vlog: Vloga se vloži na naslov Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije, Dunajska 20, 1000 Ljubljana, s pripisom: »Za 273. JR ŠDP« od 15. 6. 2019 do vključno 20. 9. 2019.

Izbirni postopek:

Vlagatelji vlog, ki bodo izpolnjevale pogoje javnega razpisa, bodo za dosego zastavljenega cilja tega javnega razpisa (tj. dodelitev 1000 štipendij) izbrani po naslednjih merilih:

- višja povprečna ocena v zaključnem razredu osnovne šole/nižje poklicne šole,
- višja povprečna ocena izbirnih predmetov v zaključnem razredu osnovne šole oz. strokovnih predmetov v zaključnem razredu nižjega poklicnega izobraževanja.

Letošnji nabor deficitarnih poklicev:

1. kamnosek
2. mehatronik operater
3. izdelovalec/izdelovalka kovinskih konstrukcij
4. inštalater/inštalaterka strojnih inštalacij
5. oblikovalec kovin orodjar/orodjarka
6. električar/električarka
7. avtokaroserist/avtokaroseristka
8. pek/pekarka
9. slaščičar/slaščičarka
10. mesar/mesarka
11. tapetnik/tapetničarka
12. mizar/mizarka
13. zidar/zidarka
14. tesar/tesarka
15. klepar-krovec/kleparka-krovka
16. izvajalec/izvajalka suhomontažne gradnje
17. slikopleskar-črkoslikar/slikopleskarka-črkoslikarka
18. pečar-polagalec keramičnih oblog/pečarka-polagalka keramičnih oblog
19. gozdar/gozdarka
20. dimnikar/dimnikarka
21. steklar/steklarka

Dvojezični izobraževalni programi:

22. ekonomski tehnik/ekonomska tehničarka (IS), ki se izvaja v italijanskem jeziku
23. mehatronik operater/operaterka (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku
24. strojni tehnik/strojna tehničarka (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku
25. kemijski tehnik/kemijska tehničarka (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku

Pomembne informacije:

- prejetje štipendije za deficitarne poklice ne vpliva na višino otroškega dodatka;
- ravno tako ne vpliva na višino plačila dohodnine;
- dijak lahko istočasno prejema državno štipendijo in štipendijo za deficitarne poklice;
- če dijak ponavlja isti letnik oz. ne izpolnjuje pogojev za napredovanje v višji letnik, lahko štipendijsko razmerje miruje, vendar ne več kot eno leto;
- v zaključnem letniku izobraževanja je zadnje izplačilo štipendije za mesec junij.

RC Kočevje Ribnica d.o.o.

OBJAVLJEN JE RAZPIS P7 2019 – MIKROKREDITI 2019

NAMEN PRODUKTA: neposredno zagotavljanje ugodnih virov financiranja MSP za financiranje rasti in razvoja, tekočega poslovanja in investicijskih vlaganj.

KREDITNI POGOJI:

- najnižji znesek kredita znaša 5.000 EUR, najvišji 25.000 EUR,
- kredit lahko krije največ do 100 % vrednosti upravičenih stroškov,
- obrestna mera je 37,5 % 6 mesečni EURIBOR + 0,8 %,
- najkrajša ročnost kredita je od 24 mesecev do 60 mesecev.

UPRAVIČENI STROŠKI:

- **naložbe v opredmetena osnovna sredstva** (nakup nove opreme),
- **naložbe v neopredmetena osnovna sredstva** (nakup patentiranih pravic, licenc) **stroški materiala in trgovskega blaga, stroški storitev, stroški dela** (neto plača, dohodnina, prispevki iz in na plačo, povračilo stroškov prevoza na delo in z dela, stroški prehrane med delom).

Med upravičene stroške sodi tudi zaračunan pripadajoči DDV.

ROKI ZA ODDAJO VLOG:

- **prvi rok je 17. 1. 2019,**
- nato vsak četrtek v mesecu januarju, februarju, marcu, aprilu, maju, juniju,
- 4. 7. in 11. 7., 22. 8. in 29. 8. 2019,
- nato vsak četrtek v mesecu septembru, oktobru, novembru in decembru z zadnjim rokom 19. 12. 2019.

V primeru izkazanega interesa, bomo razpis predstavili v občini Sodražica, Ribnica, Velike Lašče in Dobropolje. Vsi, ki bi se želeli udeležiti predstavitve, nam to do konca meseca sporočite na elektronsko pošto: info@rc-kocevjeribnica.si.

Dodatne informacije in pomoč pri pripravi vloge:

Mašenjka Hvala, Tomaž Lovšin
RC Kočevje Ribnica d.o.o., Trata XIV 6a, 1330 Kočevje
Tel.: 01 895 06 10,
**Mail: masenjka.hvala@rc-kocevjeribnica.si,
tomaz.lovsin@rc-kocevjeribnica.si**

SUBVENCIJA

KNUT

ŠVEDSKE TOPLLOTNE ČRPALKE

TOPLOTNA ČRPALKA

NIBE F2120

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5
- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

PRIJATELJI V MRZLI ZIMI

ŠVEDSKI KAMINI

Contura

Z VAMI IN ZA VAS

že 25 let

www.knut.si | 01/788 99 16

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
 GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
 GSM: 031/356 668
 TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

OKREPČEVALNICA ROZIKA
 PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
 TURJAK 17, 1311 TURJAK
 01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU
 NOVO: možnost pogostitve skupin do 45 oseb

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

ANDREJ JAPELJ s.p.
 Rašica 19,
 1315 Velike Lašče

M: 031 404 404
 E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

DOLENJA VAS, Lončarska 33 – prodamo hišo z gos. poslojem v izmeri 119,00 m², dvorišče velikosti 266 m², gospodarsko poslojje v izmeri 79 m² in vrt v izmeri 425 m². Hiša je bila zgrajena leta 1938, adaptirana leta 2006. Priključki: CK na trda goriva ali olje. Cena: 87.000 evrov. Tel: 070 905 353

Male oglase sprejemamo po e-pošti: trobla@velike-lasce.si.

ZZ

Goran Petrovič dr. dent. med.
 zasebna zobozdravstvena ordinacija | **20 let**

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BREIDENT IMPLANTANT
 480,00 €

bredent

Goran Petrovič dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 7

microera

Microera Jože Šilc s.p.
 Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
 1310 Ribnica
01 8373 116
051 358 762
 info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
 8.30 h - 12 h
 ter 14 h - 18 h
SOB
 8.30 h - 11.30 h

Telekom Slovenije
POOBlašČENI PRODAJALEC

ZAVOD SV. TEREZIJE – dom upokojencev

Videm 33a
1312 VIDEM DOBREPOLJE

Iščemo nove sodelavce za delavna mesta:

1) srednja medicinska sestra m/ž

- **Opis del in nalog:** izvajanje zdravstvene nege in varstvo starih, opazovanje stanja stanovalcev in poročanje, priprava in pomoč stanovalcem za gibanje in transfer, transfer zdravstvenega in oskrba materiala, vodenje dokumentacije in evidence o svojem delu in storitvah, sodelovanje v zdravstveni negi in oskrbi znotraj negovalnega tima, nega umirajočega, oskrba in pomoč pri oskrbi umrlih.

- **Stopnja izobrazbe:** V. stopnja izobrazbe - smer medicinska sestra, zdravstveni tehnik, tehnik zdravstvene nege.

2) bolničar - negovalec m/ž

- **Opis del in nalog:** skrb za osnovno nego stanovalcev in pomoč pri specialni negi stanovalcev, kopanje, preoblačenje, izvajanje transferjev stanovalcev, obračanje, razdeljevanje obrokov in napitkov, pomoč pri hranjenju, hranjenje, skrb za stanovalčevo okolico, opazovanje stanovalca, poročanje sprememb.

- **Stopnja izobrazbe:** IV. stopnja izobrazbe - smer izobrazbe bolničar – negovalec.

Od vseh kandidatov pričakujemo opravljen strokovni izpit. Ponujamo redno delovno razmerje za polni delovni čas, nedoločen čas po uspešno opravljeni poskusni dobi 3 mesecev.

Kandidati naj prošnje z dokazili pošljejo pisno na naslov zavoda ali po e-pošti: info@zst.si

Kontaktna oseba delodajalca: Brigita Novak, 01 7812 305.

Rigler

AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO

T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOMPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE ZAVAROVALNICE

BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO

VULKANIZERSTVO

POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI

SERVIS VOZIL

PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED

POLNJENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV

IZPUŠNI SISTEMI

AVTO DIAGNOSTIKA

AVTOVLEKA

POMOČ NA CESTI

POGOBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO

PRIBA OKNA, d. o. o.,
proizvodnja PVC in ALU
stavnega pohištva
Kompolje 68
1312 Videm Dobropole
info@priba-okna.si
www.priba-okna.si

Razstavni salon
in proizvodnja:
Javorškova 3
1315 Velike Lašče

PARTNER, VREDEN ZAUPANJA.

ROLETE

PVC OKNA IN VRATA

ALU OKNA IN VRATA

ŽALUZIJE

Kontaktni podatki:
T: 01 510 55 30
F: 01 510 55 31
M: 041 402 780/041 449 334

ROLETE

PVC OKNA IN VRATA

ALU OKNA IN VRATA

ŽALUZIJE

V NAŠI PONUDBI SO:

- PVC okna in vrata
- ALU okna in vrata
- senčila (roletе, zunanje žaluzije, roloji, screeni, pliseji, notranje žaluzije)
- komarniki
- tende
- sekcijaska garažna vrata
- rolo garažna vrata
- okenska polkna
- notranje in zunanje police
- notranja vrata
- adaptacija hiš, stanovanj, kopalnic, poslovnih prostorov ...

MEGADOM ^{10 LET}

URESNIČI IDEJE CENEJE!

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM, METALURGIJO, INŠTALACIJAMI IN KOPALNICAMI, ORODJEM, VIJAKI IN OKOVJEM, BARVAMI IN LAKI, BELO TEHNIKO IN MALIMI GOSPODINJSKIMI APARATI, ZABAVNO ELEKTRONIKO, POHIŠTVOM **lesnina XXXL** IN VSEM ZA DOM IN VRT.

ZIMSKA PONUDBA

- * SNEŽNE FREZE *
- * SOL ZA POSIPANJE *
- * ANTIFRIZI in VITREKSI *
- * LOPATE za SNEG *
- * METLICE in STRGALA ZA SNEG *

MULTI VOLT baterija.
Moč.
Mobilnost.

MULTI VOLT

BRUSH LESS
Brushless Motor

AC brezkrtačni motor.
Vrhunska učinkovitost.

Li-Ion žebrijalnik.

Li-ion

Popolna kombinacija mobilnosti in moči.

HiKOKI
HIGH PERFORMANCE POWER TOOLS

KOPALNIŠKO POHIŠTVO

aqua RODOS
bathroom furniture

OMARICA HEADWAY

60,70 in 80 cm

-15%

spalni studio

lesnina XXXL

splanice, postelje, vzmetnice,
letve, vzglavniki ...

- PESTRA IZBIRA •
- RAZLIČNI PROIZVAJALCI •

VABLJENI!

Prepričajte se sami.

Akcija velja do 28. 2. 2019 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

MEGADOM RIBNICA • OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA • tel: 01/835 1 640
MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • [f](https://www.facebook.com/megadom) • www.megadom.si

**KUPUJTE
NA OBROKE**

BANKA KOPER • SUMMIT
LEASING • NLB • AMERICAN
EXPRESS • DINERS OBROKI

*Pojdem v kraj
vseh krajev,
pojdem v maj
vseh majev ...*

T. Kuntner

ZAHVALA

Ob izgubi našega očeta, moža, ata in pradedka

JOŽETA CIMPERMANA

iz Sela

26. 2. 1931 – 4. 12. 2018

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje ter darovali sveče, cvetje ali dar za cerkev svetega Primoža in župnijsko cerkev ter svete maše.

Hvala cerkvenemu pevskemu zboru iz Roba.

Vsi njegovi

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini.
Z nami potuješ vse dni.*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice, prababice, tašče in sestre

MARIJE MAROLT

30. 10. 1922 – 11. 12. 2018

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje in svete maše. Hvala dr. Žagarjevi za vso zdravstveno oskrbo. Hvala župniku Andreju Ojstrežu za lepo opravljen obred in lepe besede slovesa. Hvala pogrebni službi Zakrajšek, pevcem in trobentaču. Še enkrat hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od naše mame in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni ...*

(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V 85. letu življenja je odšel
pred Stvarnika po večno plačilo

JANEZ ANDOLŠEK

iz Velikih Lašč

Iskrena zahvala sorodnikom in prijateljem, ki ste mi v najtežjih trenutkih slovesa stali ob strani.

Posebna zahvala vsem, ki ste imeli Janeza radi in ste mu spoštovanje izkazali z molitvijo, darovanimi svetimi mašami, cvetjem in svečami ter spremstvom na zadnji poti. Zahvaljujem se gospodu župniku Andreju Ojstrežu za opravljen obred in pevcem župnijskega mešanega pevskega zbora za občuteno petje na pogrebu.

Zahvala gasilcem, ki ste dolgoletnemu članu dali zahvalo s častno stražo in pokopom, ter Marku Zakrajšku za prijaznost in lepo organizacijo zadnjega slovesa.

Žalujoča žena Marija

ZAHVALA

ZORA – ALBINA MASNIK

1929–2018

iz Velikih Lašč

Ob izgubi moje sestre Zore se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovane svete maše in sveče. Zahvaljujem se vsem za pomoč in tolažbo, ki so jo dajali moji sestri skoraj pet let njene bolezn. Zahvala gospodu Andreju Ojstrežu ter vsem duhovnikom za lepo opravljeno pogrebno slovesnost, vsem pevcem ter pogrebni službi Zakrajšek za vso organizacijo.

Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, in vsem, ki jo ohranjate v spominu in molitvi.

Anton Masnik

Koledar prireditev

(od 12. decembra do 30. januarja 2019)

NEDELJA, 3. FEBRUAR, ob 18.00

Levstikov dom, Velike Lašče

Vesoljska komedija

O SMISLU ŽIVLJENJA, VESOLJA IN SPLOH VSEGA

(Gledeja, KUD Primož Trubar Velike Lašče)

PONEDELJEK, 4. FEBRUAR, ob 18.00

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

PRAVLJIČNA URA

(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

ČETRTEK, 7. FEBRUAR, ob 18.00

Dom krajanov, Turjak

PIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

(KUD Marij Kogoj Turjak)

PETEK, 8. FEBRUAR, ob 19.00

Levstikov dom, Velike Lašče

PIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

(Občina Velike Lašče, KUD Primož Trubar Velike Lašče, OŠ Primoža Trubarja in Glasbena šola Ribnica)

NEDELJA, 10. FEBRUAR, ob 18.00

Dom krajanov, Rob

KOMEDIJA DOHODNINA

(Društvo Fran Govekar Ig)

PETEK, 15. FEBRUAR, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

5. ABONMAJSKA PREDSTAVA:

BRADE v izvedbi SiTi Teatra

(Občina Velike Lašče)

ČETRTEK, 21. FEBRUAR, 2019 OB 17.00

Velike Lašče, Levstikov dom - klubska soba

SVET ZDRAVILNIH RASTLIN IN ZAČIMB

(KUD Primož Trubar Velike Lašče)

ČETRTEK, 21. FEBRUAR, ob 19.00

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

POTOPIŠNO PREDAVANJE: ELBA in TOSKANA

(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

PETEK, 1. MAREC, OB 18.30

Župnijski dom Alojzija Grozdeta Velike Lašče

SVETOVNI MOLITVENI DAN

PETEK, 1. marec, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

6. ABONMAJSKA PREDSTAVA:

DEKLIŠČINA v izvedbi Špas teatra

(Občina Velike Lašče)

NEDELJA, 3. MAREC, ob 18.00

Športna dvorana, Velike Lašče

DOBRODELNI KONCERT OB DNEVU ŽENA

(PGD Karlovica)

PONEDELJEK, 4. MAREC, ob 18.00

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

PRAVLJIČNA URA

(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

PONEDELJEK, 4. MAREC, ob 17.00 (1. in 3. razred) in ob 18. uri (4. in 6. razred)

Glasbena šola, Velike Lašče

GLASBENA MAŠKARADA

(Glasbena šola Ribnica)

ČETRTEK, 7. MAREC, ob 19.00

Levstikov dom, Velike Lašče

STRITARJEV VEČER z gostjo Miro Delavec

(MKL, Knjižnica Frana Levstika in Občina Velike Lašče)

PONEDELJEK, 11. MAREC, ob 18.00

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

USTVARJALNA DELAVNICA ZA OTROKE: OKVIRČKI

(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

ČETRTEK, 14. MAREC, ob 19.00

Trubarjeva domačija, Rašica

DRAGO PETROVIČ – SLIKAR IN DELO

Odprtje likovne razstave

(Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija)

PONEDELJEK, 18. MAREC, OB 19.00

Knjižnica Frana Levstika

PREDSTAVITEV KNJIGE ŠTUDENSKI DNEVI

ČETRTEK, 21. MAREC, ob 18.00

Glasbena šola, Velike Lašče

KONCERT OB MATERINSKEM DNEVU

(Glasbena šola Ribnica)

NEDELJA, 24. MAREC, ob 16.00

Levstikov dom, Velike Lašče

PIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU

(DPŽ Velike Lašče)

PETEK, 29. MAREC, ob 19.00

Dom krajanov, Rob

PIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU

(Podružnična šola Rob in KUD Rob)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.